

**PRIRUČNIK ZA
UKLJUČIVANJE MLADIH
U TRŽIŠTE RADA I RAD S MLADIMA**

Sadržaj

1. O projektu "Laboure HotSpot"	3
2. Konzorcij partnera	5
2.1 UNG KRAFT	5
2.2 UDRUGA STUDIO B	6
2.3 STEPPING STONE MILES	7
2.4 PANNONIA CONSULTING DOO	7
3. Fokusne grupe s ključnim dionicima	8
3.1 Švedska	8
3.2 Njemačka	9
3.3 Hrvatska	10
4. Strukturirani dijalozi s mladima	12
4.1 Švedska	12
4.2 Njemačka	18
4.3 Hrvatska	24
5. Pregled politika EU	32
5.1 PRAVNI OSNOV	32
5.2 STRATEŠKI OKVIR	33
5.2.1 EU STRATEGIJA ZA MLADE	33
5.2.2 EUROPSKI PROGRAM RADA S MLADIMA - BONNSKI PROCES	36
5.2.3 YOUTHPASS STRATEGIJA	37
5.2.4 EUROPSKA STRATEGIJA OSPOSOBLJAVANJA	39
5.3 PROGRAMI FINANCIRANJA EU-A ZA MLADE	40
5.3.1 ERASMUS+	40
5.3.2 EUROPSKE SNAGE SOLIDARNOSTI	41
5.4 OSTALE INICIJATIVE EU	42
5.4.1 POJAČANA GARANCIJA ZA MLADE	42
5.4.2 EUROPSKI PORTAL ZA MLADE	44
5.4.3 EUROPSKA GODINA MLADIH 2022.	44
6. Novi pristupi osnaživanju mladih	46
6.1 Pristup 1: Uključenost i sudjelovanje	48
6.2 Pristup 2: Ulični i terenski rad s mladima	51
6.3 Pristup 3: Coaching i mentorstvo	53
7. Metode za osnaživanje mladih	54
8. Materijali	65

1. O PROJEKTU "LABOURE HOTSPOT"

Nezaposlenost mladih stalni je problem u EU-u od ekonomske krize s početka 2000-ih. Mnoge se zemlje dugo bore s negativnim posljedicama krize. Neki od njih uspjeli su napredovati i izaći dok se neki još uvijek bore.

Projektni konzorcij ovog projekta prepoznao je potrebu osnaživanja mladih kroz jačanje onih vještina i kompetencija koje će im u budućnosti pomoći da zagovaraju svoja prava i utječu na politike koje će biti povoljnije za njih i njihove specifične potrebe.

Budući da su mladi vrlo heterogena skupina, čak i kada se koncentriramo samo na one mlade koji su nezaposleni, nije nimalo lako uspostaviti jedinstven strateški okvir u koji će se oni uklopiti i koji će pridonijeti zadovoljenju potreba svih.

Iz tog razloga projekt navodi četiri specifična cilja čiji će rezultati pridonijeti rješavanju navedenog problema.

1. Osnaživanje mladih, posebice onih s manje mogućnosti i u statusu NEET, uključivanjem u proces strukturiranog dijaloga.
2. Stvaranje znanja i oblikovanje perspektiva o položaju mladih u društveno-ekonomskom okruženju.
3. Kreiranje alata i platforme „YouthLab“ za izražavanje izazova, prilika i preporuka koje će se implementirati u svrhu poboljšanja položaja mladih u radu.
4. Izgraditi transnacionalne i međusektorske radne kapacitete nevladinih organizacija aktivnih u radu s mladima u području zapošljivosti, tehnologija, praksi digitalnog sadržaja i novih pristupa učenju.

Ovi ciljevi nastojat će se ostvariti provedbom pomno osmišljenih aktivnosti, koje će rezultirati novim metodama i alatima poput baze podataka u obliku digitalnog alata organizacija mladih, istraživanja, sastanaka strukturiranog dijaloga, vodiča priručnika i online platforme za učenje koja će pomoći u aktivnom radu na uključivanju i osnaživanju mladih u području rada i zapošljavanja; davanje informacija o ključnim izazovima/ograničenjima/perspektivama/ciljevima s kojima se mladi suočavaju kada se bave pitanjima zapošljavanja; dati primjere dobre prakse i smjernice za njihovu primjenu; poboljšanje položaja i zapošljivosti mladih od strane kreatora politika, institucija i poduzeća.

Ciljane skupine projekta su nezaposleni mladi i organizacije mladih/NVO koje djeluju na području osnaživanja mladih, uključivanja, poboljšanja položaja mladih na tržištu rada. Kao sekundarne ciljne skupine, u projekt su uključene javne ustanove i tijela za kreiranje politika (savjeti mladih, lokalni uredi za zapošljavanje, društveni centri u kojima se okupljaju mladi), obrazovne ustanove (srednje škole, ustanove za obrazovanje odraslih) te nacionalne i lokalne agencije za zapošljavanje čija je uloga osigurati potrebne informacije za potrebe provedbe aktivnosti i diseminirati rezultate projekta.

Prioriteti projekta su uključivanje i raznolikost u području mladih, obrazovanje i osposobljavanje, jačanje zapošljivosti mladih i jačanje veza između politike, istraživanja i prakse. Projekt će pridonijeti razvoju

strateških i digitalnih rješenja za bolju zapošljivost mladih osmišljavanjem i implementacijom novih metoda i pristupa učenju i podučavanju.

Projektne aktivnosti su:

- Digitalni pristupi identifikaciji ključnih dionika
- Istraživanje mladih i obrada podataka
- Fokus grupe ključnih dionika
- Strukturirani dijalog s mladima
- Izrada vodiča i novog programa obuke
- Testni trening
- "YouthLab" - razvoj digitalne platforme za učenje na daljinu

Projekt Laboure hotspot financira EU kroz program Erasmus+ i akciju KA210 Small scale partnerships in youth. Članovi partnerskog konzorcija su YOUTH POWER/UNGKRAFT iz Švedske, Udruga za promicanje aktivnog sudjelovanja Studio B iz Hrvatske, Stepping stone miles eV iz Njemačke i Pannonia Consulting doo iz Hrvatske. Trajanje projekta je 18 mjeseci, od 1. travnja 2022. do 1. listopada 2023., a paušalni iznos projekta je 30.000 eura.

2. KONZORCIJ PARTNERA

Sve organizacije sudionice deklarirane su u svojoj viziji i misiji kao one utemeljene na vrijednostima uključivosti, napretka i osnaživanja. Stoga se smatra da je rješavanje pitanja zapošljavanja mladih i društvenih i ekonomskih nepravdi s kojima se suočavaju kritično kada se pokušava stvoriti pozitivan utjecaj na tu skupinu.

2.1 UNG KRAFT

Ung Kraft / Youth Power Sweden službeno je registriran kao OCD 2017. Međutim radili su kao neformalna grupa 4 godine prije registracije. Društvo s pozitivnim društvenim vrijednostima, zdravi stilovi života, ravnopravnost spolova i nulta stopa diskriminacije njihov su glavni cilj. Kako bi ostvarili taj cilj, kontinuirano rade s mladima iz cijele Europe. Programi koje trenutno provodi organizacija usmjereni su na neformalno obrazovanje mladih (mladih žena) o poduzetništvu, kulturnoj raznolikosti, uključivanju izbjeglica i migranata, zdravim stilovima života i prevenciji nasilja. Neki od njihovih projekata su: Poduzetnički centri; MasterPeace klubovi – zajedno stvaramo mir; Promicanje zdravih stilova života

među mladima. Organizacija također ima značajno iskustvo s digitalnim alatima u radu s mladima, poput tečajeva e-učenja i drugih korisnih alata za društveno i digitalno poduzetništvo mladih.

Ung Kraft je najiskusnija organizacija u ovom projektu i razvila je program lokalnih centara za osnaživanje poduzetništva te u sklopu njega radi s mladima, manjinama i ženama na povećanju njihove zapošljivosti te ih mentorira u procesu osnivanja poduzeća. Posljednjih godina počeli su osnaživati mlade i žene za pokretanje vlastitog poduzetništva. Organizacija ovim projektom želi stvoriti i nabaviti nove alate za motiviranje mladih za ulazak u programe koji će se provoditi, jer je identificirala problem u dopiranju do mladih koji su najudaljeniji od tržišta rada (nevidljivi mladi).

Ung Kraft ima četvero ljudi koji su redovito angažirani kao treneri i projektni koordinatori u organizaciji, a najmanje 60 ljudi je svake godine uključeno kao učenici u različite lokalne i obrazovne projekte, uglavnom povezane s njihovim centrom za osnaživanje poduzetništva u Göteborgu.

UNG Kraft je kao prijavitelj podnio 16 projektnih prijava (Mobilnost mladih (KA105)-12 prijava, Strateška partnerstva za mlade (KA205)-2, Partnerstvo za kreativnost (KA227)-1 i Mobilnost mladih radnika-1). Broj odobrenih projekata je 6 (5 u mobilnosti mladih i 1 u mobilnosti mladih radnika). Kao partner ili član konzorcija, UNG Kraft prijavio je 27 projektnih prijava (5 strateških partnerstva za obrazovanje odraslih, 18 strateških partnerstva za mlade, 2 partnerstva za kreativnost i 1 malo partnerstvo za mlade i suradnja za mlade). Dodijeljeno je 9 projekata (3 u strateškom partnerstvu za obrazovanje odraslih, 5 u strateškom partnerstvu za mlade i 1 u partnerstvu za kreativnost).

2.2 UDRUGA STUDIO B

Udruga za promicanje aktivnog sudjelovanja Studio B je nevladina i neprofitna organizacija sa sjedištem u istočnom dijelu Hrvatske. Udruga je osnovana s ciljem ravnomjernog razvoja lokalnih zajednica kao i razvoja civilnog društva. Nastoje promicati i unaprijediti prava mladih te povećati kvalitetu aktivnosti mladih uz povećanje njihove informiranosti. Do sada su proveli nekoliko projekata namijenjenih mladima (E+; nacionalni projekti), inicijativa i lokalne konzultacijskih aktivnosti u okviru EU dijaloga s mladima. Upravo iz tih konzultacija proizašla su dva projekta– 1 pod nazivom „Osnaživanje mladih pokretača ruralnih zajednica“ jednogodišnji projekt usmjeren na podizanje aktivnog sudjelovanja i osnaživanje mladih iz ruralnih područja uz potporu nacionalnog ministarstva; i “Savladaj prepreke: osnaži se i ostvari na tržištu rada” namijenjen mladima u NEET statusu.

Ciljne skupine našeg rada s mladima su mladi u općoj populaciji te mladi s manje mogućnosti (s naglaskom na NEETse i mlade iz ruralnih područja). To su ranjive skupine – mladi u statusu NEET i mladi iz ruralnih područja koji se suočavaju s geografskim preprekama; oni su posebno osjetljivi na ekonomske prepreke, loš socioekonomski status i naposljetku nezaposlenost mladih. Metodologija koju koristimo u radu s mladima je neformalno obrazovanje; psihosocijalno osnaživanje; te pružanje mladima prostor za okupljanje i organiziranje slobodnog vremena.

Udruga Studio B ima značajnu potrebu unaprijediti kvalitetu rada s mladima koji provode, uz istovremeno povećanje kompetencija svojih radnika s mladima. Sudjelovanjem u ovom projektu oni će imati koristi od razmjene dobrih praksi i iskustava, ali i dobiti priliku da drugim partnerima pruže vlastite pristupe i metode vezane uz osnaživanje mladih. Mladi iz ove udruge koji uglavnom spadaju u kategoriju mladih s manje mogućnosti dobit će priliku učiti u međunarodnom i multikulturalnom okruženju, podijeliti svoja stajališta i čuti njihov glas u širem okruženju, a pritom će biti osnaženi za društvenu uključenost i povećanje njihove zapošljivosti.

Udruga Studio B kao prijavitelj prijavila je 8 projektnih prijava (6 u mobilnosti mladih (KA105), 1 u strateškim partnerstvima za mlade (KA205) i 1 u malim partnerstvima za mlade). Odobrena su 3 projekta u mobilnosti mladih. Kao partner ili član konzorcija Udruga Studio B podnijela je 3 projektne prijave (strateška partnerstva za mlade), a 1 je odobrena.

2.3 STEPPING STONE MILES

Stepping Stone Miles je novoosnovana nevladina organizacija sa sjedištem u Njemačkoj. Stepping Stone Miles je osnovan kako bi aktivno doprinio društvenom i gospodarskom razvoju zajednica koje bi bile prihvatljive našoj populaciji mladih te kako bi djelovali i bili organizacija koja će kontinuirano odgovarati na promjenjivu društvenu stvarnost kroz razvoj i primjenu znanja, prema razvoju održivog društva koje promiče i štiti jednakost i socijalnu pravdu. Oni u svoj rad uključuju mlade osobe s problemima u ponašanju koji zbog svojih problema pokazuju nisku stopu zapošljivosti. Smatraju da su neformalni programi osposobljavanja i uključivanja uspješniji u uključivanju ove skupine mladih na tržište rada. Vjeruju da razmjena dobre prakse na razini EU može potaknuti razvoj inovativnih metoda inkluzije, što je i cilj ovog projekta.

Stepping Stone Miles je osnovan kako bi aktivno doprinio društvenom i gospodarskom razvoju zajednica te ih učinio prihvatljivima za populaciju mladih. Cilj je djelovati i biti organizacija koja će kontinuirano odgovarati na promjenjive društvene stvarnosti kroz razvoj i primjenu znanja, krećući se prema razvoju održivog društva koje promiče i štiti jednakost, socijalnu pravdu i ljudska prava za sve.

Udruga i njezini članovi najviše su usmjereni na rad s mladima, uključujući i one mlade koji se suočavaju s preprekama na putu da postanu aktivni članovi lokalnih zajednica. Dobna skupina polaznika nije striktno definirana jer organizacija ima za cilj odgovoriti na potrebe različitih mladih ljudi, od srednjoškolskih do onih sa fakultetskim obrazovanjem te onih koji su već na tržištu rada.

Stepping stone Miles je kao prijavitelj prijavio 8 projektnih prijava u akciji Mobilnost mladih (KA105).

2.4 PANNONIA CONSULTING DOO

Pannonia Consulting d.o.o. pruža usluge poslovnog savjetovanja i profesionalnog usmjeravanja u cilju poslovnog rasta, jačanja položaja svojih klijenata na tržištu rada i postizanja većeg stupnja međusektorske prepoznatljivosti. Organizacija provodi aktivnosti s predstavnicima lokalne i regionalne samouprave, javnim tijelima, organizacijama civilnog društva i drugim privatnim tvrtkama s naglaskom na upravljanje projektima financiranim iz Europskog socijalnog fonda.

Pannonia Consulting d.o.o. radi sa širokim profilom ljudi i različitih dobnih skupina, iako je u provedbi svojih projektnih aktivnosti posebno usmjerena na osobe čija znanja i vještine treba prilagoditi zahtjevima tržišta rada. Posljedično, veliki je naglasak na nezaposlenima ili onima koji nemaju potrebne stručne kvalifikacije da bi bili konkurentni u traženju poslovnih prilika. Jednako tako, organizacija provodi aktivnosti s ustanovama koje pružaju usluge srednjeg obrazovanja i osposobljavanja (ne)zaposlenih osoba.

Pannonia Consulting je kao partner ili član konzorcija podnio 1 projektnu prijavu.

3. FOKUS GRUPE S KLJUČNIM DIONICIMA

3.1 Švedska

Tri fokus grupe s ključnim dionicima održane su u Švedskoj između listopada i prosinca 2022., gdje je sudjelovalo 20 osoba koje rade s mladima i nevladinih organizacija, dnevnih centara za mlade, nekoliko donositelja odluka (općina Berjön, Gothenburg) i stručnjaka iz javnog sektora. Na našoj fokus grupi s dionicima raspravljali smo o sljedećim temama:

Jedna savjetnica za školske programe iz općine opisuje svoje zaključke iz istraživanja koje je napravila i postoji velika promjena u fokusu učenika, budućim planovima i njihovim planovima za buduće obrazovanje, izbor škole ili sveučilišta. Sada još uvijek postoji potreba za gimnazijama ili školama koje su više usmjerene na IT sektor. Sreća je da su zanatska zanimanja uglavnom izbor broj jedan mladih koji migriraju u Švedsku. S vremena na vrijeme u Švedskoj Ured za školsko obrazovanje radi revidirani nacionalni kurikulum za školske programe. Glavna je svrha povećati kvalitetu u švedskoj školi naglašavanjem znanstvene osnove. Rezultati su pokazali da su najvažniji čimbenici nadogradnje nastavnog plana i programa: školski djelatnici, stavovi i vrijednosti te sustavan kvalitetan rad. Važni čimbenici za kvalitetan rad bili su stručno osoblje, dovoljno vremena za pedagoško planiranje i djecu, niska fluktuacija osoblja. Važna pitanja koja se tiču uloge pročelnika bila su poznavanje i razumijevanje misije, sustavan rad i ciljevi poboljšanja. Složili su se da kada je cijeli krug pozitivan, motivirajući rezultira s učenicima koji završavaju svoj obrazovni put. Jedan od važnih čimbenika je i to da mladi studiraju ono što vole i da su u srednjoj školi na vrijeme dobili dobro savjetovanje. Neki su sudionici spominjali važnost mentalne pomoći jer ona postaje veliki problem od najranije dobi, a kasnije može samo eskalirati na način da ili dobiju otkaz ili promijene posao ili ostanu na socijalnoj pomoći duže vrijeme. Povećava se broj migranata i tražitelja azila koji se gube na tržištu rada na način da je to duži proces integracije, učenja jezika i dobivanja posla koji potencijalno završe ili ako ne steknu razinu znanja jezika da bi mogli studirati. Sporo i dugo učenje, stvara mnogo frustracija za njihovo psihološko, ali i ekonomsko stanje. Jedan je sudionik istaknuo mogućnost povećanja podrške mladima u dnevnim centrima koji postoje u svakoj općini i svakom naselju. Ako postoji dovoljno motiviranih i educiranih kadrova, oni mogu usmjeravati i dati doprinos boljem mentalnom i obrazovnom statusu mladih koji su tu od najranije dobi. Sudionici su se složili da ovaj projekt pridonosi opsežnim promjenama kao i jačanju veze između ciljne skupine i dionika te ima utjecaj na lokalnoj razini.

Drugi sastanak bio je više usmjeren na prednosti uključivanja mladih na tržište rada; tehnološki napredak/prilagodljivost/suvremene kompetencije gdje su sudionici iznijeli nekoliko zaključaka i to:

važno je napraviti procjenu i uključiti mlade u akcijski plan na svim razinama od izrade/prilagodbe kurikulumu do akcijskih planova za uključivanje mladih na tržište rada. Javna služba za zapošljavanje provodi vlastite procjene i redovito na svojim web stranicama predstavlja rezultate svog praćenja i Švedske statistike. Sveučilišta imaju važnu ulogu u istraživanju politike tržišta rada. Socijalni partneri, različite interesne organizacije i državne agencije također doprinose promjenama i napretku politike tržišta rada. Postoji potreba za boljom suradnjom između mladih, nevladinih organizacija i Švedskog državnog ureda za reviziju (Riksrevisionen) i Švedske agencije za javno upravljanje (Statskontoret) jer je prva dio središnje kontrolne ovlasti švedskog parlamenta. Njihova je zadaća doprinijeti učinkovitom korištenju resursa i učinkovitom upravljanju državom kroz neovisnu reviziju svih državnih poslova; dok je drugi dio središnje kontrolne ovlasti švedskog parlamenta. Njihova je zadaća pridonijeti učinkovitom korištenju resursa i učinkovitom upravljanju državom neovisnom revizijom svih državnih poslova. Rast i produktivnost će vjerojatno sve više ovisiti o boljem korištenju vještina raspoložive radne snage. Osiguravanje da pojedinci poput niskokvalificiranih mladih imaju pristup mogućnostima tržišta rada također je važna dimenzija uključivog rasta i blagostanja. Kreatori politika trebali bi osigurati bolju integraciju politika između aktera zapošljavanja, vještina i gospodarskog razvoja jačanjem strateških struktura upravljanja na lokalnoj i regionalnoj razini. Povećati angažman poslodavaca u sustavu zapošljavanja i vještina kroz veći doseg ciljanih programa.

Treći sastanak bio je usmjeren na mogućnosti i inicijative; Europske snage solidarnosti, Strategija EU za mlade, podršku za uključivost mladih od Next Generation EU, nacionalne uredbe i poslovne perspektive gdje su sudionici raspravljali o svim gore navedenim politikama i mogućnostima zaključivši da većina njih daje prioritet uključivanju mladih kako na tržištu rada tako i njihovoj socijalnoj uključenosti u čemu rad s mladima igra značajnu ulogu.

3.2 Njemačka

Fokus grupe s dionicima održane su u Njemačkoj u listopadu, studenom i prosincu 2022., gdje smo imali ukupno 29 radnika s mladima i mladih iz različitih nevladinih organizacija te neke od donositelja odluka iz općine Offenbach am Main i njihov javni sektor za suradnju s nevladinim organizacijama.

Na temu zapošljavanja i inkluzije dionici su raspravljali o sljedećem: Jedan od sudionika rekao je da su prilike za školovanje u Njemačkoj sjajne i da nude mnoge mogućnosti kako dobiti dobro obrazovanje i dobro se snaći na tržištu rada. Općenito, sudionici su pokazali da su zadovoljni mogućnostima školovanja u Njemačkoj, čak su pokazali zahvalnost za podršku u sustavu školovanja tijekom online obrazovanja i karantene. Sustav nastoji pomoći i podržati mlade da završe školovanje, čak i ako ga ne mogu završiti u redovnom sustavu obrazovanja, postoji mnogo mogućnosti da postignu i završe školovanje te da nađu odgovarajući posao i postanu punopravni članovi društva. U njemačkom sustavu obrazovanja postoji obveza školovanja do 16. godine. Nakon toga više nema obveze završetka škole.

Jedan dobar primjer navela je sudionica Agencija za strukovno obrazovanje mladih, ured koji nudi mladima s poteškoćama u učenju da pronađu odgovarajuće obrazovanje i završe drugo obrazovanje uz mogućnost dobivanja plaće za razdoblje školovanja od 3 godine. (Ausbildung) obrazovni program je lako pronaći, a mladi mogu tražiti različite opcije, no imaju pravo prekinuti postojeće školovanje i tražiti novo i u cijelom tom procesu imat će podršku države. Čak i sada od listopada 2022. minimalna plaća po satu za sudionike iznosi 12 eura, tako da će čak i kada završe neko obrazovanje za loše plaćen posao moći zaraditi dovoljno za život.

Općenito, pokazuju zadovoljstvo obrazovnim sustavom u Njemačkoj i potporom općine u svakom aspektu njihovog obrazovnog procesa, dobivaju potporu u džeparcu, plaćenom školovanju, plaćenju karti za javni prijevoz i ostalo, ako je potrebno, mogu dobiti financijsku potporu države.

Druga fokus grupa imala je fokus na vještinama koje su spomenute kao društvene i građanske kompetencije povezane s komunikacijskom kompetencijom i vještinama. Pokazali su volju za radom i nastavkom učenja, što se može povezati s kompetencijom učenja.

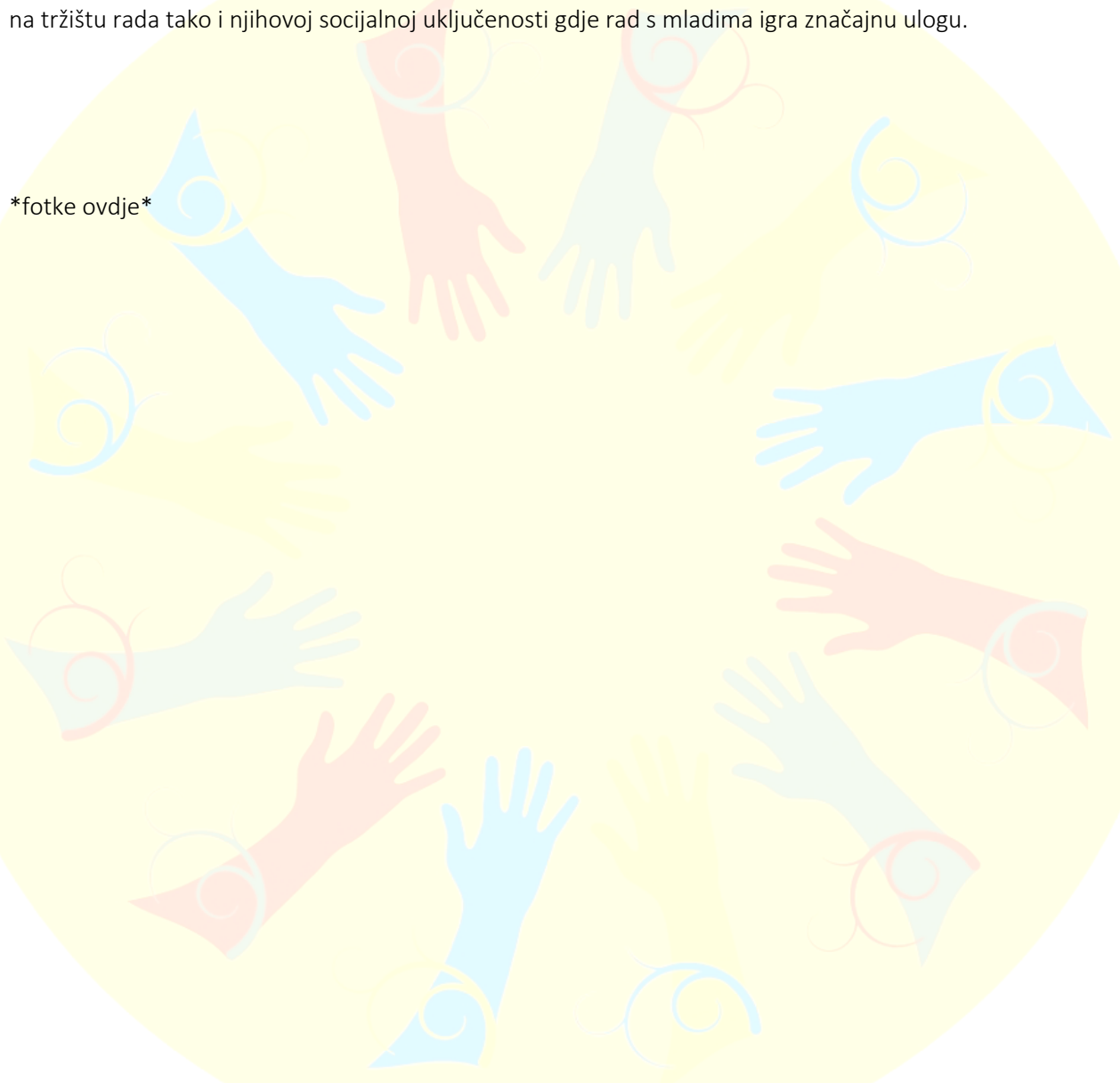
Treći sastanak imao je za temu Europske snage solidarnosti, EU strategije za mlade, uključivanja mladih i drugih perspektiva nacionalne politike i poslovanja. Sudionici su imali priliku razgovarati i raspravljati o politikama i svim mogućim prilikama. Glavni zaključak bio je da sve opcije i mogućnosti već uključuju uključivanje mladih na tržište rada i da je socijalna uključenost jedan od njihovih velikih fokusa.

3.3 Hrvatska

Tri fokus grupe s ključnim dionicima održane su u Hrvatskoj od listopada do prosinca 2022., na kojima je sudjelovalo 20 radnika s mladima i nevladinih organizacija za mlade, predstavnici Vijeća Općine Vrbje i načelnik te stručnjaci iz javnog sektora. Kada je riječ o glavnim ograničenjima koja se trebaju riješiti i ublažiti u pogledu zapošljavanja i uključivanja mladih, dionici su raspravljali o sljedećem: Jedna je sudionica opisala svoja zapažanja vezana uz interese učenika osnovnih škola pri odabiru srednjih škola. Prije 7-8 godina učenici su uglavnom birali gimnaziju, zdravstvene smjerove i elektrotehniku, a tada je bilo sramotno upisivati industrijska i obrtnička zanimanja. Posljednjih godina, a posebno ove godine, veći je interes za upis u industrijska i obrtnička zanimanja jer se učenici žele što prije zaposliti i imati veću plaću. Učenici koji upišu željeno zanimanje završavaju srednje obrazovanje. Drugi je sudionik naveo da osobe s problemima u ponašanju imaju problema pri zapošljavanju zbog svog psihičkog stanja. Ako i dobiju posao, brzo daju otkaz ili dobiju otkaz. Drugi sudionik navodi da ljudi u NEET statusu mogu pronaći posao, ali imaju vrlo nisku razinu motivacije. Jedan je sudionik kao problem naveo obiteljski faktor jer djeca nezaposlenih roditelja teže nalaze posao zbog nedostatka motivacije. Problem je i povećanje iznosa zajamčene minimalne socijalne pomoći. Ostali sudionici izjavili su da lokalna vlast može utjecati na javni prijevoz; te ističe nezrelost mladih za prihvaćanje radnih obveza, jer imaju nisku razinu tolerancije prema radu i nerealna očekivanja u pogledu plaće. Vjeruju da bi općina ili nevladine organizacije s područja općine mogle imati projekt podizanja svijesti o radnim obvezama. Projekt jačanja roditeljskih kompetencija svi sudionici smatraju korisnim. Drugi sudionik istaknuo je neadekvatan obrazovni sustav, odnosno jaz između obrazovnog sustava i tržišta rada. Na lokalnoj razini najveći problemi su javni prijevoz; te centralizacija srednjeg i visokog obrazovanja u urbanim sredinama. Kako bi se nerazvijene i udaljene regije brže razvijale, potrebna je decentralizacija, pa tako i obrazovnog sustava. Drugi sastanak bio je usmjeren na prednosti uključivanja mladih na tržište rada; tehnološki napredak/prilagodljivost/suvremene kompetencije gdje su sudionici iznijeli nekoliko zaključaka i to: važno je uključiti mlade na tržište rada jer daje vrijedne uvide u današnju generaciju, osigurava stabilnost zdravstvenog i mirovinskog sustava te smanjuje pritisak na sustav socijalne skrbi. Jedna od najvećih prednosti mladih zaposlenika je što tvrtkama omogućuje lakšu prilagodbu tržištu koje se brzo i stalno mijenja, posebice u tehnološkom smislu. Također, ključni dionici naveli su da suvremene kompetencije uključuju, ali nisu ograničene na visoke digitalne i informatičke vještine, komunikacijsku kompetenciju, a potom i komunikaciju na materinjem i stranim jezicima. Osim mekih vještina, navedena su i neka specifična stručna znanja („tvrde vještine“) kao i jedna od najznačajnijih kompetencija za konkretno radno mjesto.

Drugu skupinu čine vještine koje su stručnjaci naveli da se mogu povezati sa socijalnim i građanskim kompetencijama koje su povezane s komunikacijskim kompetencijama, te vještine koje su povezane s motivacijom, voljom za rad i učenjem za učenje koje bi mogle biti povezane s kompetencijom učiti kako učiti; te djelomično na osjećaj za inicijativu i poduzetništvo što je sljedeća skupina u kojoj su istaknute vještine poput inicijative, upravljanja, inovativnosti, planiranja itd. Treći sastanak bio je usmjeren na mogućnosti i inicijative; Europske snage solidarnosti, EU strategija za mlade, podrška inkluzivnosti mladi od Next Generation EU, državne uredbe i poslovne perspektive gdje su sudionici raspravljali o svim gore navedenim politikama i mogućnostima zaključivši da većina njih daje prioritet uključivanju mladih kako na tržištu rada tako i njihovoj socijalnoj uključenosti gdje rad s mladima igra značajnu ulogu.

fotke ovdje

4. STRUKTURIRANI DIJALOZI S MLADIMA

4.1 Švedska

Sažetak obrasca za vođenje evidencije o sudionicima i općim informacijama	
Datumi	(01/01/2023 <i>Predviđeni krajnji datum, 28/02/2023</i>
Naziv aktivnosti	Strukturirani dijalog
Organizator aktivnosti	Ung Kraft / Youth Power
Vrsta savjetovanja	Fokus grupa (metoda strukturirani dijalog)
Mjesto:	Göteborg
Moderator (i)	Emina Čerkez
Trajanje aktivnosti	U prosjeku 3 sata
Ukupni broj sudionika/ica	24
Spol:	Muški: 10 Ženski: 12 Drugi: 2
Godine	Manje od 16: - 16 – 18: 4 19 – 25: 14 26 – 30: 6
Sudionici	Mladi: 20 Youth worker/ facilitatori: 1

	Donositelji odluka: 3
Sudionici s manje mogućnosti	24 (geografske i ekonomske prepreke)

Socijalna i ekonomska uključivanja; Kvalitetno obrazovanje, kvalitetni poslovi, socijalna zaštita

1. Koje vještine i znanja mladi trebaju posjedovati nakon izlaska iz obrazovnog sustava? 2. O čemu želite učiti, ali nemate priliku za to?

1. Mladi trebaju imati razvijene poduzetničke vještine, osnažene ekološke vještine za održivost, poznavati barem 2 strana jezika kako bi mogli u potpunosti funkcionirati na globalnoj razini. Trebali bi imati znanja o sustavu u Švedskoj, ali i u Europskoj uniji, osnaženi i potaknuti da dijele slobodu i demokratske vrijednosti i potaknuti da izražavaju svoje kritičko mišljenje online i offline koristeći demokratske načine pobune. Potrebne su vještine upravljanja, odnosa s javnošću, korištenje društvenim mrežama.

2. Zajedničko je bilo više učenja kroz rad na europskoj razini povezano s ekologijom i održivošću uz korištenje modernih alata.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Neki su sudionici spominjali rasnu ili vjersku diskriminaciju, dok drugi misle da to zapravo nije problem na državnoj razini, već više individualan. Slažu se da bi trebalo biti više programa koji bi mogli raditi na održivosti u pogledu rase, vjere ili migracije.

Zaključak:

Sudionici smatraju da bi mladi nakon izlaska iz obrazovnog sustava trebali imati razvijene različite vještine koje mogu koristiti, koje su u skladu s novim trendovima. Dakle, školski sustav treba biti prilagodljiv i paralelan rastućim trendovima na globalnoj razini.

3. Što vam je potrebno za nastavak školovanja ili kakvu podršku zajednica može pružiti za vaše obrazovanje?

Bilo bi lijepo kada bi obrazovni sustav bio jeftiniji i dostupniji široj populaciji. Ovako to ne funkcionira. Mladi uzimaju kredite za fakultet, premda postoje i dobri programi za nižu mjesečnu naknadu, ali ipak smatraju da to nije dovoljno i da bi moglo biti bolje.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Raspravljalo se o tome da ne moraju svi ići na fakultet ili ga završiti, kako ipak ima posla za sve i kako se nisu mogli dogovoriti oko paketa beneficija za studente.

Zaključak:

Postoji potreba za snižavanjem cijena obrazovanja i više programa/stipendija koji će omogućiti jednake mogućnosti, a ne biti teret studentima da plaćaju svoje fakultete do kraja života.

4. Koji su vaši glavni problemi u vezi sa zapošljavanjem i kvalitetnim poslovima? Kakvu podršku biste trebali pri zapošljavanju?

Nije bilo spomenutih problema. Sustav dobro funkcionira.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Sustav je funkcionalan i prilagođen potrebama novog načina i suvremene kulture rada.

5. Kakvu podršku biste trebali pri zapošljavanju?

Bilo bi povoljnije kada bi porezi bili niži barem 3 – 4 godine nakon pokretanja vlastitog posla ili kada bi freelanceri koji počinju svoj posao bili oslobođeni poreza budući da granice neoporezivosti nisu toliko primjerene trenutnoj gospodarskoj situaciji i inflaciji .

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Niže oporezivanje i više subvencija za samozapošljavanje ili pokretanje novog poduzetništva bi dobro došlo. Isto tako, ako govorimo o migrantima ili izbjeglicama ili tražiteljima azila, trebali bi postojati programi mentorstva i financiranja za njihova socijalna poduzeća koja mogu pokrenuti.

6. Kakvu socijalnu zaštitu očekujete?

Sudionici su zadovoljni postojećom potporom koju pruža Švedska. Postoje različiti načini socijalne podrške koji su primjereni potrebama.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Sudionici su zadovoljni postojećom potporom koju pruža Švedska. Postoje različiti oblici socijalne podrške koji su primjereni potrebama.

Jače organizacije mladih; socijalna kohezija i politička neangažiranost

1. Na koji se način, po Vašem mišljenju, mogu osnažiti organizacije mladih?

Organizacije u Švedskoj ne koriste dovoljno sredstava iz EU poput HORIZONT-a ili Erasmus+. Trebala bi postojati bolja vidljivost projekata koji mogu ujediniti Švedsku s ostatkom EU-a na način projekta komune. Postoje neke inicijative i suradnje sa susjednim zemljama, ali ne daleke suradnje poput Švedske – Bugarske itd. i na taj način, te je grupa predložila da se više promovira od strane NA jer mnoge organizacije niti ne znaju da to postoji.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Više promocije i motivacije za švedske organizacije da koriste fondove kao što su HORIZONT ili Erasmus i druga sredstva iz fondova EU.

2. Kako možemo povećati socijalnu koheziju u zajednici?

3. Kako možemo promicati aktivno sudjelovanje kako bismo spriječili neangažiranost?

Pružanje prilika za održive i smislene interakcije između građana ključ je u osiguravanju i promicanju pozitivnijih odnosa u lokalnim zajednicama. Shvatite da unošenje elementa zabave u aktivnosti izgradnje kohezije može napraviti stvarnu razliku. Socijalnu koheziju obično uspoređujemo s

"ljepilom" koje povezuje društvo. Ono što su sudionici istaknuli kao bitno za postizanje mira, demokracije i razvoja. Ovo "ljepilo" sastoji se od četiri komponente:

- 1) Društveni odnosi,
- 2) Povezanost,
- 3) Usmjerenost na opće dobro i
- 4) Jednakost.

Korištenje različitih lokalnih inicijativa, projekata kao i djelovanje vlasti u promicanju društvenih odnosa, povezanosti, usmjerenosti prema općem dobru i jednakosti mogu pomoći u promicanju i aktiviranju sudjelovanja građana i sprječavanju neangažiranosti.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Bolja uključenost zajednice na različitim razinama i promicanje sudjelovanja građana može doprinijeti sprječavanju neangažiranosti i povećati socijalnu koheziju u zajednici.

Održivi razvoj; mladi nasljeđuju trajno siromaštvo, raširenu nejednakost i klimatske promjene

1. Što se može učiniti na individualnoj razini kako bi se osigurao održivi razvoj? Što se može učiniti na višim razinama?

Sudionici su se složili da korištenje modela poput Donut ekonomije može pomoći i poboljšati individualni održivi razvoj. Donut ekonomija predstavlja vizualni okvir za održivi razvoj. Svaka osoba, obitelj, ured, općina, grad, država mogu se oblikovati poput krafne ili pojasa za spašavanje – kombinirajući koncept planetarnih granica s komplementarnim konceptom društvenih granica. Možemo napraviti osobni plan da ćemo sljedeće godine smanjiti putovanja avionom i iz godine u godinu još više. Da nećemo koristiti plastiku itd. itd. Sudionici su se složili da bi to bio idealan model kada je u pitanju individualni održivi razvoj.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Korištenje Donut ekonomskog modela za planiranje i osiguranje individualnog održivog razvoja.

2. Što možemo učiniti kako bismo smanjili trajno siromaštvo i sveprisutniju nejednakost?

Jedan od glavnih uzroka siromaštva je nejednakost. Sustavne prepreke koje dovode do toga da skupine ljudi ostanu bez zastupljenosti u svojim zajednicama ostavljaju ih dalje u zaostatku u smislu resursa i prilika. Da bi zajednica, pa čak i država, ublažila siromaštvo, sve skupine i identiteti moraju biti uključeni u stvaranje rješenja. Ističu da bi prema studijama UNESCO-a, kada bi svi učenici u zemljama s niskim prihodima imali samo osnovne vještine čitanja i pisanja (ništa drugo), procijenjenih 171 milijun ljudi moglo izbjeći ekstremno siromaštvo. Kada bi svi odrasli završili srednje obrazovanje, mogli bismo smanjiti globalnu stopu siromaštva za više od polovice.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Obrazovanje razvija vještine i sposobnosti, ispravlja neke od neravnoteža koje proizlaze iz marginalizacije i smanjuje rizik i ranjivost. Stoga naglašavaju da obrazovanje, moć učenja stvara više jednakih mogućnosti i smanjuje trajno siromaštvo i raširenu nejednakost.

3. Kako se možemo boriti protiv klimatskih promjena?

Svatko bi trebao pokušati utjecati na druge pojedince da naprave korake u promjeni prvo osobnog života i osobnih izbora, a zatim da utječu na druge.

Jednostavni koraci poput zajedničkog putovanja na posao ili korištenja javnog prijevoza mogu pomoći u smanjenju ugljičnog otiska. Kako biste dodatno smanjili svoje emisije i bolje se pripremili za klimatske promjene, obvežite se da ćete učiniti jedno ili više od sljedećeg:

Kontaktirajte svog predstavnika. Obratite se svom članu Kongresa ili Senata. Zamolite ga ili nju da podrži zakonodavstvo o klimi. Ovdje pronađite člana Zastupničkog doma, a ovdje člana Senata.

Napišite pismo jednom od svojih izabраниh predstavnika na lokalnoj, državnoj ili saveznoj razini. Recite im da vjerujete da su klimatske promjene važne; te da podržavate razvoj i provedbu klimatskog akcijskog plana za smanjenje emisija i pripremu za utjecaje klimatskih promjena.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Moramo početi s promjenama u privatnom životu, koristeći vlakove umjesto letova; korištenjem manje mesa, odabirom ekološki prihvatljivijih obnovljivih izvora energije za stanovanje i pokušati koristiti manje električne energije, grijanja i vode.

Jeste li imali pomoć volontera u provedbi i organizaciji ove aktivnosti? Ako jeste, koliko vam je volontera pomoglo?

Imali smo tri volontera koji su nam pomogli u logističkoj organizaciji aktivnosti (priprema materijala, prijevoz sudionika, itd.)

Jesu li sudionici bili mladi s manje mogućnosti? Ako da, s kojim preprekama se suočavaju?

Svi sudionici strukturiranih dijaloga bili su mladi s manje mogućnosti koji su se suočavali sa sljedećim preprekama: ekonomskim (nezaposleni mladi, NEET mladi), obrazovnim (niska razina obrazovanja) i geografskim (mladi koji dolaze iz ruralnih i udaljenih područja).

4.2 Njemačka

Sažetak obrasca za vođenje evidencije o sudionicima i opći podaci	
Datumi	(01/01/2023 <i>Predviđeni datum završetka, 28/02/2023</i>
Naziv aktivnosti	Strukturirani dijalog
Organizator aktivnosti	Stepping Stone Miles e.V.
Vrsta konzultacija	Fokus grupa (metoda strukturirani dijalog)
Mjesto:	Offenbach am Main
Moderator(i)	Dragan Marina, Mateja Bandic
Trajanje aktivnosti	U prosjeku 2 sata
Ukupan broj osoba	29
Spol	Muški: 9 Ženski: 15

	Drugi rod: 5
Dob	Manje od 16: 0 16 – 18: 5 19 – 25: 14 26 – 30: 1
Sudionici	Mladi: 29 Radnici s mladima / facilitatori: 2 Donositelji odluka: 2 Volonteri: 1
Sudionici s manje mogućnosti	29 (ekonomska prepreka)

Socijalna i ekonomska uključenost; kvalitetno obrazovanje, kvalitetna radna mjesta, socijalna zaštita

1. Koje vještine i znanja mladi trebaju posjedovati nakon izlaska iz obrazovnog sustava? 2. O čemu želite učiti, ali nemate priliku za to?

1. Sudionici su željeli imati više prilika za aktivno učenje drugih jezika u ovom slučaju engleski bi trebao biti više uključen u njihov svakodnevni život, jer je za mnoge nove informatičke prilike za obrazovanje i rad engleski glavni jezik, a obrazovni sustav nudi im osnovno obrazovanje u tom jeziku. Također su pokazali da trebaju imati sustav koji je lakši za razumijevanje bez mnogo papirologije i da bi sustav trebao biti digitalan, a ne papirnati.

2. Stvari poput vanjskog obrazovanja ili mogućnosti dobivanja dodatnog obrazovanja, neki specifični predmeti nisu besplatni i trebala bi postojati opcija da se dobiju besplatno, jer je obrazovanje potrebno za bolju budućnost. Poput digitalnih vještina i znanje više od jednog jezika.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Jedine konfliktne opcije bile su tijekom razgovora o digitalizaciji sustava, gdje su mladi sudionici željeli sustav imati u digitalnim opcijama, a ne ispisom dokumenata i slanjem poštom.

Zaključak:

Država podupire mlade u njihovom obrazovnom procesu, grad bi ih trebao više poduprijeti u vanjskom (vanrednom) obrazovanju, da im to ponudi kao besplatnu opciju i da bude besplatno za sve. Ne samo za mlade kojima članovi obitelji imaju veće financije.

3. Što vam je potrebno za nastavak školovanja ili kakvu podršku zajednica može pružiti za vaše obrazovanje?

Mladi su zadovoljni podrškom zajednice i za sada ne bi ništa mijenjali. Jedna stvar je što bi željeli imati mogućnost online škole ako žele tako da imaju mogućnost biti u školi ili kod kuće.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Imati mogućnost online školovanja.

4. Koji su vaši glavni problemi u vezi zapošljavanja i kvalitetnih poslova? Kakvu podršku biste trebali pri zapošljavanju?

Sudionici su imali glavni problem s plaćom i svojom budućnošću, željeli su imati mogućnosti za dobru plaću bez obzira na obrazovanje koje su završili.

Za sada imaju svu podršku u svojim zajednicama. Mogu naći kvalitetne poslove i zaposlenje. Sudionici nemaju problema seliti se u druge gradove kako bi pronašli bolje mogućnosti zaposlenja, jer je to u Njemačkoj uobičajena stvar.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Jedina zamjerka je bila da radna mjesta budu dostupna svima.

5. Kakvu podršku biste trebali pri zapošljavanju?

Općenito, zadovoljni su podrškom koju imaju od države. Ono što im je bilo važno da mladi iz malih mjesta nemaju toliku ponudu za posao, te se moraju seliti kako bi dobili bolje mogućnosti za zaposlenje. Općenito, sudionici nisu vidjeli veliki problem u pogledu potpore za zapošljavanje.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Jedini problem su bili ugovori o radu, mladi su pokazali da bi voljeli imati neki ured od države ili grada gdje bi mogli slati ugovore da se provjeri je li sve po zakonu.

6. Kakvu socijalnu zaštitu očekujete?

Socijalna zaštita u Njemačkoj jedna je od najboljih u Europi i sudionici su pokazali zadovoljstvo sustavom. Ono što nedostaje je mogućnost kupnje vlastitog stana ili zaštite od dizanja cijena najma stanova ponegdje, a taj proces treba regulirati zakonom, a ne pojedincima ili krajnjim velikim tvrtkama.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Zaštita cijene najma stanova.

1. Na koji se način, po Vašem mišljenju, mogu osnažiti organizacije mladih?

Sudionici su istaknuli kako bi grad i općine trebali više znati što neke od udruga rade i što rade u svom svakodnevnom radu, te bi shodno tome grad trebao proračunski i financijski podržati organizaciju. Na taj će način organizacije imati veću financijsku potporu za svoj rad i neće morati svake godine od grada tražiti financijski projekt. Bit će slobodniji raditi u zajednicama i ne trošiti dodatna sredstva za pronalaženje sredstava za projekte.

Jače organizacije mladih; socijalna kohezija i politička neangažiranost

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Država i gradske općine trebale bi se više uključiti u rad organizacija te na taj način planirati financijsku potporu svakoj organizaciji.

2. Kako možemo povećati socijalnu koheziju u zajednici?

3. Kako možemo promovirati aktivno sudjelovanje kako bismo spriječili neangažiranost?

Promicanjem solidarnosti među različitim društvenim skupinama (mladi – starija generacija; većina – manjine, itd.). Građani bi trebali biti više uključeni u svakodnevne aktivnosti u lokalnim zajednicama i mogli bi se provoditi različiti tipovi projekata gdje bi se različite društvene skupine okupile kako bi radile na specifičnim lokalnim potrebama.

Sudionici su pokazali želju da imaju slobodniji pristup općinskim uredima i da od njih mogu slobodno tražiti potporu za projekte te da imaju više osjećaja pripadnosti zajednici.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Gradski bi dužnosnici trebali više osluškivati probleme lokalnih zajednica i njihove potrebe.

Održivi razvoj; mladi nasljeđuju trajno siromaštvo, raširenu nejednakost i klimatske promjene

1. Što se može učiniti na individualnoj razini kako bi se osigurao održivi razvoj? Što se može učiniti na višim razinama?

Sudionici su pokazali veliki interes za temu klimatskih promjena i održivog razvoja. Glavna tema za njih su klimatske promjene, boje se za svoju budućnost i žele da grad i država više rade na toj temi, žele da se promjene dogode brže i da održive klimatske promjene budu brže, a ne tako spore. Imaju osjećaj da samo veliki gradovi čine dio promjena, ali da su male općine zaostale i ne prate promjene. Općenito, njihove su povratne informacije bile da je ovo važna tema i da bi trebala biti jedan od glavnih prioriteta vlade.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Svaki segment društva treba biti uključen u ovaj proces i tu treba imati podršku države.

2. Što možemo učiniti da smanjimo uporno siromaštvo i neobuzdanu nejednakost?

Sudionici su poručili da samo Vlada s potrebnim reformama može postići ovaj dio. Veliki gradovi to rade, ali male zajednice još uvijek imaju problem približavanja siromaštvu i nejednakosti. Samo zajedno treba doći do promjena, pogotovo na području gdje pobjeđuje desna politika.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Tek izmjenom propisa na državnoj razini pokazat će se potrebne promjene.

3. Kako se možemo boriti protiv klimatskih promjena?

Sudionici su rekli da se svatko od nas treba boriti protiv klimatskih promjena, samo ako sami mijenjamo svoje navike, možemo uspjeti biti uključeni u klimatske promjene, svaki čovjek treba svakodnevno razmišljati o tome i treba biti svjesniji svakog dijela i svaka osoba može napraviti male promjene, od dijela smeća, korištenja i kupnje proizvoda. Velika tema o klimatskim promjenama bila je energija i korištenje energije, posebno s velika tema u Njemačkoj je ušteda energije. Ovo sjajna prilika za sve da se okrenu zelenoj energiji i proizvodnji iste i na taj način pokazati kako se svatko od nas može uključiti u borbu protiv klimatskih promjena.

Je li bilo oprečnih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Svi bi trebali biti uključeni u to; država bi trebala stvoriti zakon na način zaštite klime.

Jeste li imali pomoć volontera u provedbi i organizaciji ove aktivnosti? Ako jeste, koliko vam je volontera pomoglo?

Da, imali smo jednu volonterku, ona je bila zadužena za logistički dio, komunikaciju i organizaciju sudionika.

Jesu li sudionici bili mladi s manje mogućnosti? Ako da, s kojim preprekama se suočavaju?

Svi sudionici strukturiranih dijaloga bili su mladi s manje mogućnosti suočeni sa sljedećim preprekama: ekonomskim, obrazovnim.

Fotke ovdje

4.3 Hrvatska

Sažetak o sudionicima i opći podaci	
Datumi	(01.01.2023 Predviđeni datum završetka, 28.2.2023
Naziv aktivnosti	Strukturirani dijalog
Organizator aktivnosti	Udruga za promicanje aktivnog sudjelovanja „Studio B“
Vrsta savjetovanja	Fokus grupa (metoda strukturiranog dijaloga)
Mjesto:	Bodovaljci
Moderator(i)	Boris Lekić, Magdalena Poljac
Trajanje aktivnosti	2 sata u prosjeku

Spol	Muško: 7 Žensko: 13 Ostalo: -
Godine	Manje od 16: - 16 – 18: 7 19 – 25: 12 26 – 30: 1
Sudionici	Mladi: 20 Radnici s mladima/facilitatori: 2 Donositelji odluka: 1
Sudionici s manje mogućnosti	20 (zemljopisna i ekonomska prepreka)
Socijalna i ekonomska uključenost; kvalitetno obrazovanje, kvalitetna radna mjesta i socijalna zaštita	
1. Koje vještine i znanja mladi trebaju posjedovati nakon izlaska iz obrazovnog sustava?	
2. O čemu želite učiti, ali nemate priliku za to?	
1. Sudionici smatraju da mladi trebaju imati komunikacijske vještine, poznavanje stranih jezika, poznavanje radnog prava, opće znanje (npr. zdravstveni sustav, mirovinski sustav). Također, poželjno je da mladi posjeduju organizacijske vještine, vještine upravljanja vremenom, vještine upravljanja stresom, vještine javnog nastupa, vještine preuzimanja odgovornosti, prezentacijske vještine i digitalne vještine. 2. Sudionici žele steći neke osnovne vještine, kao što je domaćinstvo. Žele i radionice fitnessa, joge, glazbenih vještina i sportskih aktivnosti. Sudionici ističu i "moderne vještine" - izrada web stranica, programiranje, robotiku, digitalne vještine.	
Je li bilo različitih mišljenja – kojih? Različita su mišljenja o političkoj pismenosti, financijskoj pismenosti, medijskoj pismenosti (prepoznavanje lažnih vijesti) i pisanju životopisa. Neki sudionici žele učiti o tome, a drugi ne.	
Zaključak:	

Sudionici smatraju da nakon izlaska iz obrazovnog sustava mladi trebaju imati komunikacijske vještine i digitalne vještine, poznavati strane jezike, poznavati prava iz mirovinskog i zdravstvenog sustava te osnove radnog prava. Sudionici bi željeli naučiti neke osnovne vještine (kućanske vještine), željeli bi naučiti kako učiti i steći digitalne vještine.	
3. Što vam je potrebno za nastavak školovanja ili kakvu podršku zajednica može pružiti za vaše obrazovanje?	
Najkorisnija bi im bila podrška u vidu informiranja i savjetovanja. Mladima iz ruralnih sredina pomoglo bi se financijskim potporama za nastavak školovanja i stipendija, kao i punim financiranjem prijevoza do mjesta školovanja i boljim javnim prijevozom. Sudionici navode da tijekom školovanja nisu imali pravo na stipendije ili su postojeće stipendije bile male, plaćali su punu cijenu škola i studentskih domova. Iz navedenih razloga učenici nisu mogli pohađati srednju školu koju su željeli, već onu koja im je bila dostupna u Novoj Gradiški. Također, neki od njih nisu upisali fakultete zbog financija. Željeli bi da im neke informacije budu dostupne i da sve relevantne informacije imaju na web stranici.	
Je li bilo različitih mišljenja – kojih?	
Zaključak: Mladi smatraju da im je potrebna financijska potpora za nastavak školovanja kroz stipendiranje učenika i studenata, potpuno financiranje prijevoza do mjesta školovanja te sufinanciranje učeničkih i studentskih domova. Također izražavaju želju za dostupnim informacijama o stipendijama, mogućnostima obrazovanja te informacijama i savjetovanjem.	
4. Koji su vaši glavni problemi u vezi zapošljavanja i kvalitetnih poslova? Kakvu biste podršku trebali pri zapošljavanju?	
Pojedini sudionici istaknuli su kako na našim prostorima nedostaje studentskih poslova, kako za srednjoškolce tako i za studente. Žele li raditi kao studenti moraju putovati u veće gradove u okolici, a tada im je glavni problem javni prijevoz (rijetke i neredovne autobusne linije s visokim cijenama karata). S istim se problemom suočavaju i prilikom zapošljavanja nakon izlaska iz obrazovnog sustava. Također, mnogi od njih ne mogu si priuštiti i platiti vozačku dozvolu, a time ni automobil. Budući da ne mogu pronaći posao, ne mogu steći ni odgovarajuće radno iskustvo. Sudionici kao glavni problem pri zapošljavanju navode nedostatak kvalitetnih radnih mjesta u lokalnoj, ali i urbanoj sredini. Navode da mnogi od njih ne rade u struci. Problem je i visina plaće (većina zaposlenih sudionika radi za minimalnu plaću ili za plaću nešto veću od minimalne plaće).	

Smatraju da je veliki problem s kojim se suočavaju je nepotizam. Prepoznaju i neusklađenost obrazovnog sustava i tržišta rada - upisne kvote na fakultetima nisu usklađene, obrazovni programi ne pripremaju mlade za tržište.
Je li bilo različitih mišljenja – kojih?
Glavnim problemom sudionici smatraju nedostatak radnih mjesta, javni prijevoz (nedostatak linija i skupe karte); visina plaće i neusklađenost obrazovnog sustava s tržištem rada.
5. Kakvu biste podršku trebali pri zapošljavanju?
Mladi navode da bi im prilikom traženja posla pomoglo kad bi im zaposlenici iste struke podijelili, odnosno objasnili konkretne zadatke na pojedinom poslu/radnom mjestu. Smatraju da bi im škole trebale pružiti ovakve informacije. Važan je i veći izbor poslova u okruženju i manje nepotizma. Neki sudionici ističu da bi im pomogla dodatna neformalna edukacija, poput komunikacijskih treninga, digitalnih vještina, ali i savjetovanja, ohrabrenja i osnaživanja, u pronalasku posla. Za pronalazak posla bilo bi korisno da tijekom školovanja imaju plaćenu praksu/stručnu praksu kako bi stekli radno iskustvo. Nadalje, neki sudionici smatraju da bi im pomogli poticaji za pripravnike (koje bi dobili poslodavci), te naknade studentima i poslodavcima za praksu. Pri traženju / pronalasku posla potrebna im je podrška u vidu savjetovanja i informiranja. Od pomoći bi bila besplatna ili sufinancirana obuka ili prekvalifikacija, kao i web stranica koja bi sadržavala sve informacije o obukama, radionicama, poslovima, događajima i slično. Također, sudionik navodi kako bi bilo korisno da se informativne aktivnosti održavaju u mjestu stanovanja. Sudionicima je važna podrška prijatelja, poznanika i članova obitelji. Sudionici nisu bili upoznati s institucijom za besplatno karijerno savjetovanje (CISOK) niti s mogućnošću obrazovanja i usavršavanja putem državnih vaučera.
Je li bilo različitih mišljenja – kojih?
Zaključak: Pri pronalasku posla sudionicima bi pomogao veći izbor poslova i manje nepotizma. Za pronalazak posla potrebno im je besplatno ili sufinancirano osposobljavanje i prekvalifikacija te pohađanje neformalnog obrazovanja. Potrebna im je podrška u obliku savjetovanja, informiranja, profesionalnog usmjeravanja i web stranica s relevantnim informacijama. Također, vjeruju da bi im podrška službenika HZZ-a u pogledu mogućnosti obrazovanja pomogla. Neki sudionici smatraju da im je potrebna financijska potpora jedinica lokalne samouprave ili institucija (npr. HZZ).

6. Kakvu socijalnu zaštitu očekujete?

Jedan od najvećih problema s kojima se mladi suočavaju je stanovanje; odnosno mnogi od sudionika izjavili su da i dalje žive s roditeljima čak i kada se zaposle i zasnuju vlastite obitelji. Prema relevantnim studijama, više od 60 % mladih u Hrvatskoj općenito živi s roditeljima u istom kućanstvu i u svojim 30-ima, a u ruralnim područjima čak i u 40-ima. Sudionici navode da razloge za to mogu pronaći u kulturnoj pozadini, ali i zbog skupih najamnina, niskih plaća zbog kojih ne mogu dobiti stambeni kredit za kupnju vlastitih nekretnina. Očekuju različite načine potpore – sufinanciranje kredita, snižene kamate za stambene kredite te jednokratnu potporu lokalnih vlasti za kupnju/izgradnju vlastitih nekretnina. Drugi način socijalne zaštite što očekuju su izmjene Zakona o radu kako bi se smanjila stopa mladih koji rade na pola radnog vremena ili na određeno vrijeme, što vide kao veliki problem. Također su naveli potrebu za više vrtića u njihovim sredinama, različitim socijalnim uslugama i standardima.
Je li bilo različitih mišljenja – kojih?
Zaključak: Sudionici očekuju povoljnije stambene politike i politike rada.

Jače organizacije mladih; socijalna kohezija i politička neangažiranost
1. Na koji se način, po vašem mišljenju, mogu osnažiti organizacije mladih? Sudionici su rekli da se organizacije mladih mogu ojačati s više mogućnosti financiranja kako bi se pokrile različite potrebe mladih; kao i dugoročnije financiranje. Također, ljudskim resursima u nevladinim organizacijama mladih treba dati više prilika za obrazovanje. Također bi trebalo biti više mogućnosti umrežavanja. Također, još jedan problem koji prepoznaju sudionici je nedostatak znanja i vještina organizacija mladih u strateškom planiranju, cjelokupnom administrativnom i financijskom upravljanju organizacijom zbog opsežnih administrativnih zahtjeva, posebno tijekom ciklusa upravljanja projektima. To je prepoznato kao preduvjet za učinkovitije i uspješnije planiranje i provedbu projekta.
Je li bilo različitih mišljenja – kojih?
Zaključak: Organizacije mladih mogu se ojačati s više mogućnosti financiranja kako bi se pokrile različite potrebe mladih; kao i održivije i dugoročnije financiranje. Također, organizacijama mladih treba dati priliku da ojačaju svoja znanja i vještine u planiranju strategije, cjelokupnom administrativnom i financijskom upravljanju.
2. Kako možemo povećati socijalnu investicijsku politiku u zajednici? 3. Kako možemo promovirati aktivno sudjelovanje kako bismo spriječili odvajanje?
Kada je riječ o socijalnoj investicijskoj politici u zajednici, sudionici su prepoznali potrebu promicanja solidarnosti među različitim društvenim skupinama (mladi – starija generacija; većina – manjine, itd.). Većina sudionika istaknula je volontiranje kao najbolji način povećanja socijalne kohezije. Također, mogu se provoditi različite

vrste projekata gdje bi se različite društvene skupine, posebno one polarizirane, spojile kako bi radile na određenom lokalnom problemu ili potrebi.

Sudionici su rekli da bismo mogli povećati njihovo aktivno sudjelovanje tako što bismo mladima pružili priliku da razviju svoje građanske kompetencije, osjećaj solidarnosti, osjećaj pripadnosti zajednici i odgovornosti za zajednicu.

Je li bilo različitih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Većina sudionika izjavila je da je volontiranje i promicanje solidarnosti najbolji način za promicanje socijalne kohezije. Isto vrijedi i za povećanje aktivnog sudjelovanja.

Održivi razvoj; mladi nasljeđuju trajno siromaštvo, raširenu nejednakost i klimatske promjene

1. Što se može učiniti na individualnoj razini kako bi se osigurao održivi razvoj? Što se može učiniti na višim razinama?

Sudionici nisu baš bili izražajni u ovom konkretnom pitanju jer nisu bili u potpunosti upoznati s tri stupnja održivog razvoja – ekonomskim, ekološkim i društvenim. Ne, rekli smo da bismo se na gospodarskoj razini mogli više baviti kružnim gospodarstvom, odnosno – kupovati više domaćih proizvoda, smanjiti nepotrebnu kupnju, promicati i što više koristiti obnovljive izvore energije.

Je li bilo različitih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Sudionici su istaknuli kružno gospodarstvo kao način osiguranja održivog razvoja.

2. Što možemo učiniti da smanjimo uporno siromaštvo i neobuzdanu nejednakost?

Sudionici su naveli da bi javne politike na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini trebale biti primjerenije i izvedivije te bolje prepoznati rizike ulaska u siromaštvo, kao i čimbenike dugotrajnog siromaštva, te ih bolje rješavati. Nejednakost bi se trebala rješavati kroz obrazovne politike koje se odnose i na formalno i na neformalno obrazovanje; kao i politike zapošljavanja koje predviđaju jednake mogućnosti na tržištu rada. Posebnu pozornost treba posvetiti mladima s manje mogućnosti od najveće dobi kako bi se kasnije spriječila nejednakost. Također, programi i projekti trebali bi biti obuhvatniji; i trebalo bi postojati više programa/projekata koji se bave nejednakošću, promiču jednakost i uključenost.

Je li bilo različitih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Zaključno, javne politike koje se bave ovim pitanjima trebale bi biti relevantnije, ažurnije i adekvatnije. Nejednakost bi se trebala rješavati kroz obrazovne politike koje se odnose i na formalno i na neformalno obrazovanje; kao i politike zapošljavanja koje predviđaju jednake mogućnosti na tržištu rada.

3. Kako se možemo boriti protiv klimatskih promjena?

Sudionici su bili vrlo zainteresirani za ovu problematiku jer smatraju da su klimatske promjene jedan od najvećih izazova s kojima se trenutno suočavamo te da im se treba posvetiti globalno i što prije. Zahtijevamo da na individualnoj razini usvojimo princip 5 R (refuse, reduce, reuse, repurpose, recycle) i pokušamo što više promovirati obnovljive izvore energije. Uštedu energije treba na široko promovirati i zahtijevati. Također, proizvode, posebno hranu, treba kupovati i proizvoditi lokalno, te treba napraviti pomak prema kupnji/korištenju više organske hrane.

Trebalo bi donijeti i implementirati više politika na globalnoj razini.

Je li bilo različitih mišljenja – kojih?

Zaključak:

Protiv klimatskih promjena može se boriti na individualnoj razini korištenjem principa 5 R i obnovljivih izvora energije, dok na globalnoj razini treba donijeti i implementirati više politika.

Jeste li imali pomoć volontera u provedbi i organizaciji ove aktivnosti? Ako jeste, koliko vam je volontera pomoglo?

Imali smo dva volontera koji su nam pomogli u logističkoj organizaciji aktivnosti (priprema materijala, prijevoz sudionika, itd.)

Jesu li sudionici bili mladi s manje mogućnosti? Ako da, s kojim se preprekama suočavaju?

Svi sudionici strukturiranih dijaloga bili su s manje mogućnosti mladih koji su se suočavali sa sljedećim preprekama: ekonomskim (nezaposleni mladi, NEET mladi), obrazovnim (niska razina obrazovanja) i geografskim (mladi koji dolaze iz ruralnih i udaljenih područja).

* Ovdje bi trebale biti fotografije *

5. PREGLED POLITIKE EU

5.1 PRAVNA OSNOVA

U europskoj i globalnoj zajednici, koja je dosad dobro povezana, prilike, inicijative, politički utjecaji i gospodarski razvoj stvari su koje nadilaze nacionalne granice. Pitanje osnaživanja mladih u sferi zapošljavanja i osposobljavanja organizacija mladih za postizanje značajnog učinka mora se rješavati primjenom prakse, alata, sagledavanjem različitih izazova i poduzimanjem zajedničkih koraka prema zajedničkim ciljevima.

Politike i inicijative EU-a vezane uz mlade usmjerene su jednako prema svim državama članicama i jasno je da je put stvaranja zajedničkih praksi i alata za provedbu, u skladu s tim politikama i inicijativama, najbolji put naprijed.

Politike EU-a vezane uz mlade imaju za cilj pružiti jednake mogućnosti u obrazovanju i na tržištu rada te im omogućiti puno sudjelovanje u svim društvenim područjima.

Europska unija usmjerila je svoje politike prema mladima na različita područja, a to su socijalna uključenost, zapošljavanje i poduzetništvo mladih, zdravlje i dobrobit mladih, sudjelovanje u civilnom društvu, volontiranje te mladi i svijet. Svaku od njih podupiru brojne strategije i inicijative kojima se nastoji poboljšati postojeće stanje u navedenim područjima, odnosno pružiti jednake mogućnosti. S obzirom da je tema ovog vodiča uključivanje mladih u tržište rada i rad s mladima, veću će se pozornost posvetiti onim politikama i strategijama koje se odnose na zadanu tematiku.

Brojne su EU inicijative koje mladima nude mogućnosti financiranja kroz razmjene, volontiranje, studiranje, rad, sudjelovanje u demokratskim procesima. Glavne su svakako Erasmus+ i Europske snage solidarnosti, ali nije na odmet spomenuti i druge poput EU Dijalog s mladima, Discover-EU, EU Aid Volunteers, Erasmus+ Virtual Exchange, Eures i “#SHEU LEADS”. Mladi uključeni u bilo koju od navedenih inicijativa jačaju svoje vještine i kompetencije kako bi bili konkurentniji na tržištu rada, više se uključuju u EU događanja te kao takvi postaju ambasadori EU vrijednosti.

5. 2 STRATEŠKI OKVIR

5.2.1 EU STRATEGIJA ZA MLADE¹

Vodeći dokument koji se odnosi na mlade i rad s mladima u Europi je Strategija EU za mlade.

EU je razvio novu strategiju EU za mlade i želi da se mladi angažiraju i postanu aktivni građani uključeni u demokraciju i društvo.

Nova Strategija EU za mlade okvir je za suradnju politike mladih EU za razdoblje 2019. – 2027., uspostavljena na temelju Rezolucije Vijeća od 26. studenog 2018. Strategija potiče sudjelovanje mladih u demokratskom životu te potiče društveni i građanski angažman mladih. Cilj je osigurati da svaka mlada osoba ima potrebne resurse koji će joj omogućiti ravnopravno sudjelovanje u društvu.

Strategija u svom uvodnom dijelu navodi podatke koji su poslužili kao smjernica za izradu nove strategije, gdje stoji da:

"Unatoč gospodarskom oporavku i nižoj stopi nezaposlenosti, još uvijek postoje međugeneracijske nejednakosti. Po prvi put nakon Drugog svjetskog rata postoji realan rizik da bi današnja generacija mladih mogla biti siromašnija od svojih roditelja. U dobnoj skupini od 16. do 29 godina, 29% osoba izloženo je riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti, 11,6% osoba od 15 do 24 godine nije zaposleno, ne obrazuje se niti se osposobljava, a 15,9% mladih u toj dobnoj skupini nije zaposleno, što je dvostruko više od stope opće populacije. Socioekonomska i demokratska isključenost usko su povezane. Mladi u nepovoljnom položaju obično su manje aktivni građani i imaju manje povjerenja u institucije. Također imaju manje koristi od iskustava mobilnosti poput programa Erasmus+."

Tijekom procesa dijaloga 2017.-2018., koji je uključio mlade iz cijele Europe, utvrđeno je 11 europskih ciljeva za mlade:

1. Povezivanje EU s mladima
2. Ravnopravnost svih rodova
3. Inkluzivna društva
4. Informacije i konstruktivni dijalog
5. Mentalno zdravlje i dobrobit
6. Poticaj mladima iz ruralnih sredina
7. Kvalitetni poslovi za sve
8. Kvalitetno učenje
9. Prostor i sudjelovanje za sve
10. Održiva zelena Europa
11. Organizacije mladih i europski programi

Navedeni ciljevi pokušavaju identificirati međusektorska područja koja utječu na živo mladih i ukazuju na izazove. Kako bi se ublažili potencijalni izazovi, Strategija EU-a za mlade temelji se na nekoliko instrumenata kao što su aktivnosti zajedničkog učenja, budući nacionalni akcijski planeri, Dijalog mladih EU-a, Platforma strategije EU-a za mlade i alati temeljeni na dokazima. Uspostavljen je EU Youth koordinator koji predstavlja kontakt i vidljivu referentnu točku Europske komisije za mlade. Koordinator za mlade EU radit će u suradnji s različitim dionicima kako bi na najbolji način uspostavio i osigurao dosljednu komunikaciju s mladima.

Nova EU strategija za mlade oslanja se na tri glavna područja djelovanja unutar kojih će se provoditi aktivnosti:

INKLUZIJA: poticanje sudjelovanja mladih u demokratskom životu.

Prema novoj strategiji, osjećaj da su građani EU-a jači je među osobama rođenima nakon 1980. (73%) nego među onima rođenima prije 1946. (54%). Sukladno tome, ojačat će se novi dijalog EU-a s mladima, europski portal će se konsolidirati kao jedinstvena digitalna pristupna točka za suradnju s EU-om te će se raditi na povećanju interesa za participativno djelovanje i sudjelovanje u demokratskom životu.

POVEZIVANJE: povezivanje mladih diljem EU-a i šire, za poticanje dobrovoljnog sudjelovanja, mobilnosti učenja, solidarnosti i međukulturalnog razumijevanja.

Unutar ovog područja radit će se na povezivanju mladih unutar i izvan Europe stvaranjem mreže mladih u okviru programa Erasmus+, podupiranjem provedbe Europskih snaga solidarnosti, kao i povećanjem sudjelovanja u prekograničnoj mobilnosti

OSNAŽIVANJE: poticanje osnaživanja mladih kroz kvalitetu, inovativnost i afirmaciju rada s mladima.

Postoji veća potreba da se neformalno učenje unutar rada s mladima prepozna kao način poboljšanja zapošljivosti i poduzetničkih vještina. Priznavanje neformalnog učenja posebno će pogodovati onima s nižim stupnjem formalnog obrazovanja jer će zahvaljujući vještinama koje su stekli kroz neformalne oblike obrazovanja imati priliku biti konkurentniji na tržištu rada.

Glavne mjere nove strategije su, prije svega, unapređenje međusektorske suradnje u svim područjima politike, EU praćenje financiranja za mlade, pokretanje novog i inkluzivnijeg dijaloga EU s mladima s naglaskom na mlade osobe s manje mogućnosti, provedba Programa rada s mladima kako bi se povećalo priznavanje neformalnog učenja te ojačala veza između EU politika za mlade i povezanih EU programa (E+ i ESS).

Kako se učinkovitost ne bi povećala, predlaže se dvosmjerni pristup, a to je jačanje perspektive mladih u svim područjima politike na razini EU i bolje usmjeravanje strategije.

Osiguranje snažne veze između aktivnosti transnacionalne suradnje i nacionalnih agencija koje provode program Erasmus+ i područja utvrđenih u nacionalnim akcijskim planovima povećat će koherentnost između politike i provedbe programa. Treba jačati međusektorsku suradnju na svim razinama odlučivanja, tražeći strategije, komplementarnost mjera i uključivanje većeg angažmana mladih.

Upravljanje će se poboljšati:

- Politika oblikovanja temeljenih na dokazima i praćenju: učinkovita se provedba temelji na čvrstim dokazima. Lista indikatora u području mladih postala je cijenjen alat za praćenje trendova vezanih uz položaj mladih;
- Orijentacija i fleksibilnost: strategija će se usmjeriti na zajedničke EU prioritete u području mladih za sve države članice te će istovremeno omogućiti fleksibilnost u provedbi integracijskih mjera za prilagodbu EU prioriteta nacionalnim okolnostima;
- Participativno upravljanje: nova platforma će osigurati veću ulogu dionika u koordinaciji strategije provedbe, nudeći mogućnosti razmjene informacija o aktivnostima i rezultatima;
- Kroz međusobno učenje i širenje informacija: stručne skupine nastavit će razvijati smjernice politike, praktične alate i razmjenjivati dobru praksu; strategija će ponuditi nove alate za uzajamno učenje poput stručnih pregleda i međusobnih konzultacija.

Strategija će promicati učinkovito korištenje programa i financijskih sredstava EU-a, kao što su program Erasmus+, Europske snage solidarnosti, Europska strukturni i Investicijski fondovi, Horizont 2020, među ostalim, aktivnosti Marie Skłodowska-Curie, program Kreativna Europa i njihovi nasljednici.

Strategija će imati za cilj omogućiti mladima da sami kroje svoju sudbinu, postanu otporni i steknu životne vještine kako bi se nosili sa svijetom koji se mijenja, potaknuti mlade da postanu aktivni građani, nositelji solidarnosti i pozitivnih promjena za zajednice diljem Europe, nadahnute vrijednosti EU-a a i identiteta, pomoći u europskom razvoju socijalne isključenosti mladih i poboljšati učinak političkih odluka na mlade u okviru dijaloga i rješavanjem njihovih potreba u različitim sektorima.

5.2.2 EUROPSKI PROGRAM RADA S MLADIMA - BONSKI PROCES

Agenda se prvi put spominje u završnoj Deklaraciji 2. Europske konvencije za rad s mladima održane u Bruxellesu 2015. godine i predstavlja strateški okvir za jačanje i razvoj politike i prakse za rad s mladima u Europi.

Nova Konvencija održana je 2020. godine virtualno iz Bonnea, a njezina provedba nazvana je Bonski proces. Države članice i međunarodne organizacije obvezale su se na provedbu Europske agende za rad s mladima na temelju sljedećih dokumenata: Rezolucija Vijeća Europe o okviru za uspostavu, Europske agende za rad s mladima (2020), Europska strategija za mlade (2019-2027), Sektor strategije Vijeća Europe (2020), Preporuka Odbora ministara Vijeća Europe o radu s mladima (2017) .

Opći cilj Agende je provedba Agende u okviru Bonskog procesa kao strateškog okvira za rad s mladima u Europi.

Specifični ciljevi su:

- Uspostava rada s mladima kao neizostavni dio politike za mlade
- Potpora daljnjem razvoju kvalitetnog rada s mladima
- Jačanje zajedničke osnove rada s mladima kroz suradnju unutar i izvan Zajednice prakse u području rada s mladima
- Poticanje i prepoznavanje rada mladih
- Podrška radu mladih u suočavanju s novim izazovima i razvoju inovacija u njihovoj praksi
- Osigurati važnu ulogu rada s mladima u #novonormalnim uvjetima.

Bonski proces zapravo je zajednički napor zajednice praktičara u području mladih u provedbi Europske agende za rad s mladima kao najvažnijeg strateškog okvira za rad s mladima na europskoj i nacionalnoj razini.

Cilj bonskog procesa je olakšati povezivanje i suradnju između svih dionika unutar zajednice praktičara u području mladih (poznatih kao sektor mladih), pružiti strateški i koordinirani pristup zajednici te na kraju poboljšati uvjete za rad s mladima.

Kako bi se to postiglo, Bonski proces nastoji provoditi aktivnosti i mjere na svim razinama i u svim područjima rada s mladima. Bonski proces odvija se na svim razinama u okviru Europske strategije za mlade, a financira se iz programa EU i Vijeća Europe.

Prioriteti Bonskog procesa su:

- Jačanje politike rada s mladima uključivanjem rada s mladima kao bitne komponente politike za mlade na svim razinama, od lokalne do europske.

- Izgradnja kapaciteta za rad s mladima kroz povezanu strategiju obrazovanja i osposobljavanja za rad s mladima i kombiniranjem neformalnih i formalnih obrazovnih tečajeva za praktičare rada s mladima.
- Razvoj prakse utemeljen na dokazima za rad s mladima kroz učinkovito prikupljanje znanja i više istraživanja.
- Jačanje partnerstva kroz transverzalnu i međusektorsku politiku i praksu na svim razinama upravljanja i provedbe.
- Olakšati i osigurati rad s mladima postavljanjem kvalitetnih temelja korištenjem više resursa i šire potpore, uključujući potporu europskih institucija.
- Proširiti i produbiti svijest i prepoznavanje rada s mladima unutar i izvan Zajednice prakse u području rada s mladima kroz transparentno informiranje, komunikaciju i aktivno zagovaranje.
- Jačanje angažmana i karijernih mogućnosti unutar Zajednice prakse u području rada s mladima, poboljšanjem uvjeta rada i zapošljavanja.

5.2.3 STRATEGIJA YOUTHPASS

Youthpass je uspostavljen 2007. godine i od tada pomaže odražavati i dokumentirati učenje u programima EU-a za mlade. Novi društveni izazovi, promjenjive potrebe mladih i početak novih EU programa za mlade doveli su do stvaranja Youthpass strategije.

Strategija Youthpass koristi se za prepoznavanje i vrednovanje neformalnog i informalnog učenja u europskom prostoru mladih. Ocrtava smjernice za održavanje i jačanje vrijednosti Youthpassa u svjetlu promjenjivih potreba i konteksta njegovih ciljnih skupina. Također doprinosi provedbu političkih procesa za poboljšanje kvalitete i učinkovitosti rada s mladima te neformalnog i informalnog učenja u Europi.

Ovaj strateški dokument ima za cilj poslužiti kao osnova za rad SALTO trening centra i suradnju u razvoju Youthpassa zajedno s Europskom komisijom i nacionalnim agencijama za EU programe za mlade. Također ima za cilj ponuditi inspiraciju i okvir za suradnju s drugim organizacijama i dionicima koji žele stvoriti veću svijest i vidljivost vrijednosti učenja rada s mladima i volontiranja diljem Europe.

Strategija Youthpass opisuje kako Youthpass može održati i ojačati svoju vrijednost u svjetlu promjenjivih potreba i konteksta svojih ciljnih skupina i programa Europske unije za mlade za 2021.-2027.

Strategija Youthpass također ima za cilj doprinijeti provedbi Europske agende za rad s mladima, strategije EU za mlade 2021.-2027.

Glavni ciljevi strategije Youthpass su:

- Ojačati prepoznavanje i vrednovanje neformalnog i informalnog učenja putem Youthpassa kao značajne kvalitete u programima EU za mlade

- Odrediti smjer za daljnji razvoj Youthpassa kako bi se omogućilo bolje priznavanje učenja u programima za mlade EU-a, kako bi se odgovorilo na rastuće potrebe mladih ljudi i youth workera te naznačile mjere koje jačaju njegovu kvalitetnu provedbu.

- Povećati vidljivost i prepoznavanje vrijednosti učenja rada s mladima, uzimajući u obzir cijeli spektar učenja koje se odvija u radu s mladima (pri čemu se i mladi ljudi i youth workeri smatraju učenicima, obuhvaćajući sve dimenzije priznavanja i uzimajući u obzir različite faze vrednovanja)

- Kroz iskustva stečena s Youthpassom, informirati relevantne političke procese, podržati razvoj povezane politike za mlade (rad) na europskoj razini i razini država članica te uložiti sustavne napore u promicanje priznavanja i vrednovanja učenja

Youthpass slijedi 3 polja djelovanja koja opisuju mjere potrebne za postizanje ciljeva strategije:

1. Implementacija i daljnji razvoj Youthpassa (srž strategije)
2. Učenje i prepoznavanje (korisni model za jačanje učenja u području mladih)
3. Podrška politika (informacijski i potporni sustavi i politike).

Ciljane skupine strategija su mladi ljudi, youth workeri, treneri i multiplikatori, organizacije za rad s mladima, nacionalne agencije i SALTO RC-ovi i vlasti uklj. Europska komisija.

Glavni instrument za provedbu strategije je višejezična web stranica i tehnički alat, a akteri u provedbi su središnji koordinirajući dionici poput Europske komisije i SALTO centra za obuku i suradnju.

5.2.4 EUROPSKA STRATEGIJA OSPOSOBLJAVANJA

Uloga youth workera, trenera i nacionalnih agencija ključna je za provedbu i razvoj kvalitete EU programa za mlade na europskoj i nacionalnoj razini te ih je potrebno stalno educirati, razvijati i usavršavati kako bi bili sposobni nositi se s izazovima koje nosi rad s mladima . .

Europska strategija osposobljavanja za rad s mladima okvir je za razvoj obrazovanja i osposobljavanja youth workera u Europi u okviru programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti.

Europska strategija osposobljavanja (ETS) prvi put je predstavljena u okviru programa MLADI (2000.-2006.) i dopunjena u okviru programa Mladi na djelu (2007.-2013.). Najnovija verzija strategije usmjerena je na održivu izgradnju kapaciteta i obrazovanje youth workera.

Cilj ETS-a je izgraditi okvir suradnje, ojačati povezanost s mehanizmima priznavanja i vrednovanja te podržati sustavne promjene na svim razinama: mikro, mezo i makro. Isto tako, ETS ima za cilj imati kompetencije kao osnovu na kojoj će se pripremati i podržavati youth workere, trenere i osoblje nacionalnih agencija, koji će imati sistematizirane smjernice kada je u pitanju njihov profesionalni razvoj.

Željeni učinak strategije sažet je u četiri strateška pravca:

- Podrška i upravljanje institucionalnom suradnjom na europskoj razini

- Sveobuhvatan sustav za podršku profesionalnom razvoju europskih i međunarodnih trenera
- Prepoznavanje profesije youth workera i vrednovanje njihova razvoja
- Inovacija za kvalitetu u youth worku s fokusom na obrazovanje i obuku youth workera.

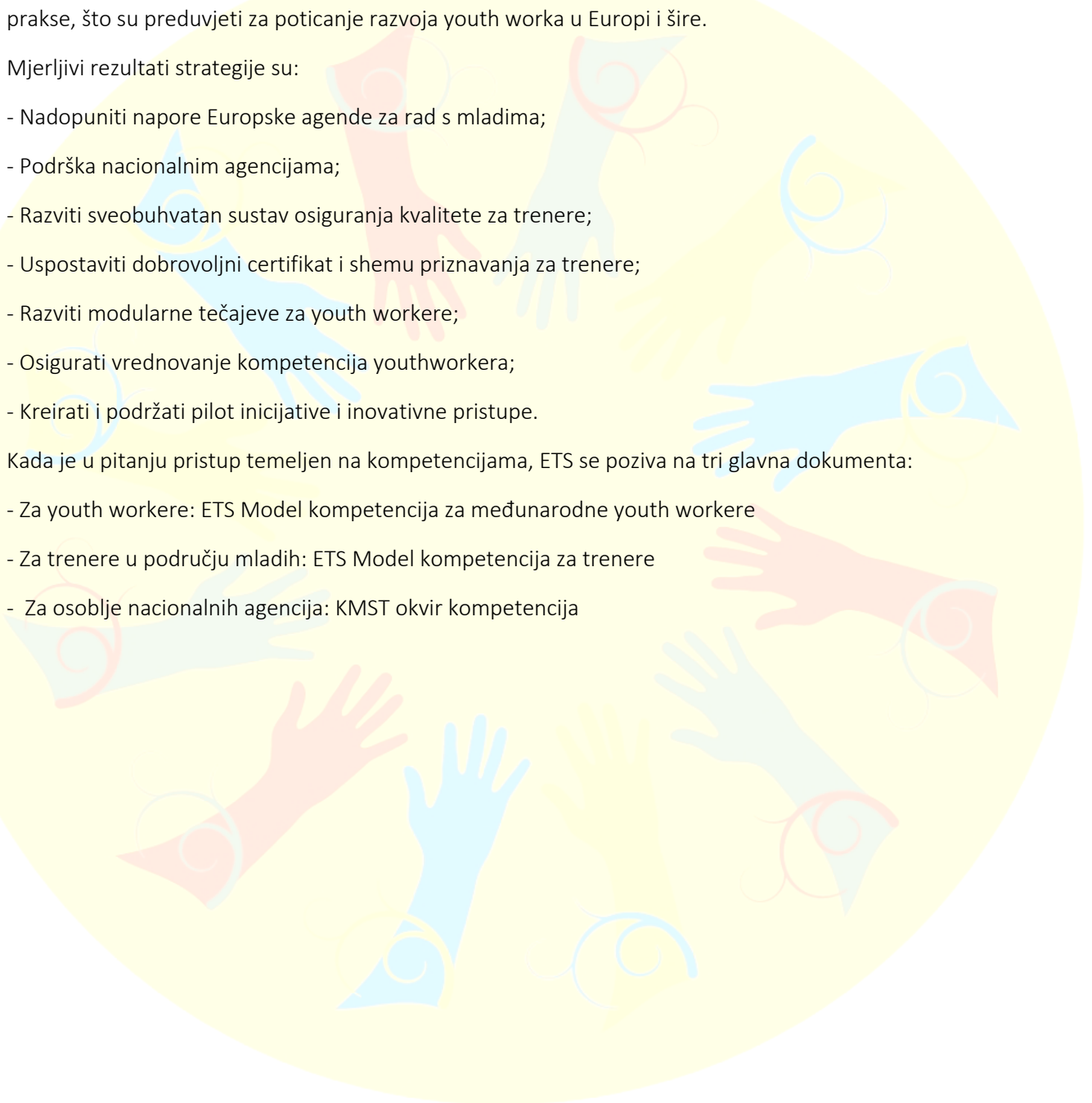
Svojim fokusom na europsku dimenziju rada s mladima, strategija sagledava povezanost europske i nacionalne razine te doprinosi uklanjanju praznina u nacionalnim kontekstima, s ciljem pružanja podrške i doprinosa postojećim nacionalnim procesima i umrežavanju, suradnja i razmjena dobre prakse, što su preduvjeti za poticanje razvoja youth worka u Europi i šire.

Mjerljivi rezultati strategije su:

- Nadopuniti napore Europske agende za rad s mladima;
- Podrška nacionalnim agencijama;
- Razviti sveobuhvatan sustav osiguranja kvalitete za trenere;
- Uspostaviti dobrovoljni certifikat i shemu priznavanja za trenere;
- Razviti modularne tečajeve za youth workere;
- Osigurati vrednovanje kompetencija youthworkera;
- Kreirati i podržati pilot inicijative i inovativne pristupe.

Kada je u pitanju pristup temeljen na kompetencijama, ETS se poziva na tri glavna dokumenta:

- Za youth workere: ETS Model kompetencija za međunarodne youth workere
- Za trenere u području mladih: ETS Model kompetencija za trenere
- Za osoblje nacionalnih agencija: KMST okvir kompetencija

5.3 Programi za mlade financirani od strane EU

5.3.1 ERASMUS+

Erasmus+ je najveći program EU za obrazovanje, trening, mlade i sport, usmjeren jačanju znanja, vještina i zapošljivosti Europskih stanovnika, isto tako unaprijeđenju obrazovanja, treninga i rada na području mladih i sporta. Erasmus+ nudi prilike za međunarodnu mobilnost pojedinaca i međunarodnu suradnju organizacija, konkretno period studiranja u inozemstvu, provođenje profesionalne prakse, profesionalni razvoj i trening, volontiranje, razmjena mladih, rad na međunarodnim projektima fokusiranim na modernizaciju i internalizaciju obrazovanja, treninga na području mladih i sporta. Ciljevi programa su:

- jača povezanost između politika EU i programa financijske potpore
- pojednostavljenje strukture i primjena
- naglasak je na kvaliteti projekta
- jače širenje i bolje korištenje rezultata projekta
- bolja povezanost sa potrebama tržišta rada
- viša vrijednost dodana EU.

Erasmus+ je strukturiran prema aktivnostima:

- KA1 – mobilnost u svrhu učenja za pojedince
- KA2 – suradnja za inovacije i razmjenu dobre prakse
- KA 3- podrška reformi politike
- Program Jean Monnet
- Sport

Program Erasmus+ pokriva 5 glavnih područja obrazovanja i osposobljavanja, kao i područje mladih. Erasmus+ u području mladih ima za cilj ojačati kvalitetu rada s mladima i neformalnog učenja za mlade u Europi. Mladima nudi mogućnost mobilnosti u svrhu učenja diljem Europe i izvan Europe, a youth workerima mogućnost razvoja međuljudskih vještina, povećanja zapošljivosti i umrežavanja unutar i izvan Europe.

Program za razdoblje 2021.-2027. je snažno usmjeren na društvenu uključenost, zelenu i digitalnu tranziciju te promicanje sudjelovanja mladih u demokratskom životu. Podržava prioritete i aktivnosti u okviru Europskog obrazovnog prostora, Akcijskog plana za digitalno obrazovanje i Programa vještina za Europu. Program također podupire Europski stup socijalnih prava, služi za provedbu Strategije EU za mlade 2019.-2027. te razvija europsku dimenziju u sportu. Erasmus+ ima svoj vodič koji je neophodan za razumijevanje programa Erasmus+ i sastavni je dio natječaja za dostavu projektnih prijedloga u okviru programa. Mladi koji žele sudjelovati u Erasmus+ aktivnostima mogu se informirati putem Eurodeska, koji služi kao europski informacijski servis koji mladima pruža informacije o međunarodnim mogućnostima volontiranja, putovanja, stažiranja, studija itd. Europska mreža sadrži

38 eurodesk centara diljem Europe, a sjedište mu je u Bruxellesu. Program Erasmus+ mladima omogućuje sudjelovanje u različitim međunarodnim projektima i aktivnostima u svrhu učenja, novih znanja i vještina na profesionalnoj i osobnoj razini. Također nudi mogućnosti za aktivno uključivanje u društvo, pokretanje društveno korisnih inicijativa ili uključivanje u kreiranje lokalnih, nacionalnih ili europskih politika za mlade. Troškove sudjelovanja u aktivnostima pokriva Erasmus+, a sudjelovanje za mlade je besplatno.

5.3.2 EUROPSKE SNAGE SOLIDARNOSTI

Europske snage solidarnosti je novija inicijativa Europske unije koja mladima stvara prilike za volontiranje ili rad na projektima u svojim zemljama ili inozemstvu od kojih dobrobit imaju zajednice i ljudi diljem Europe, ali i za samostalno provođenje akcija u svojim lokalnim zajednicama. ESS ima za cilj jačanje solidarnosti u različitim područjima, od pomoći ugroženima i pružanja humanitarne pomoći do angažmana za zdravlje i okoliš u EU i izvan nje. Program omogućuje mladima da odgovore na potrebe zajednice uz stjecanje iskustva i razvijanje novih vještina. Program je također namijenjen organizacijama iz područja solidarnosti koje žele uključiti mlade u svoje aktivnosti.

Postoje 2 vrste projekata unutar ESS programa:

1. Projekti koji se prijavljuju nacionalnim agencijama, tzv. decentralizirane aktivnosti, odnosno volontiranje (mladi dobivaju priliku volontirati do 12 mjeseci u zemlji ili inozemstvu) i projekti solidarnosti (aktivnosti i inicijative solidarnosti u lokalnoj zajednici)
2. Projekti koji se prijavljuju na Izvršnu agenciju za obrazovanje i kulturu u Bruxellesu (EACEA), a to su volonterski timovi u visoko prioritetnim područjima (u 2022. godini prioriteti su promicanje zdravog načina života i očuvanje kulturne baštine) i volontiranje u području humanitarne pomoći koja se odnosi na inicijativu EU Volunteers for Humanitarian Aid).

Prioriteti ESS-a su uključivost i raznolikost. ESS osigurava dodatne i fleksibilne oblike aktivnosti, dodatnu financijsku potporu te niz mjera potpore kao što su opća i jezična izobrazba, administrativna pomoć, kako bi se potaknulo sudjelovanje mladih s manje mogućnosti i bolje zadovoljilo njihove potrebe.

Misija programa je okupljanje mladih u izgradnji inkluzivnijeg društva, pružanje podrške ranjivim osobama i odgovor na društvene izazove. Oni nude inspirativno i osnažujuće iskustvo mladima koji žele pomagati, učiti i razvijati se. ESS također ima Vodič za provedbu projekta koji se prilagođava svake godine.

5.4. Druge EU inicijative

5.4.1. Pojačana garancija za mlade

Pojačana garancija za mlade nastojanje je svih država članica da osiguraju da svi mladi od 30 godina dobiju kvalitetnu ponudu za zapošljavanje, daljnje obrazovanje, naukovanje i stažiranje unutar četiri mjeseca od gubitka posla ili završetka školovanja.

Sve zemlje EU-a obvezale su se na provedbu pojačane Garancije za mlade u Preporuci Vijeća iz listopada 2020. Preporuka se temelji na prijedlogu Komisije, dijelu paketa potpore za zapošljavanje mladih.

Paket potpora za zapošljavanje mladih omogućuje:

- Lakši prijelaz u svijet rada - jačanje garancije za mlade
- Osiguravanje otpornosti politike EU u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na buduće promjene
- Novi poticaj u naukovanju
- Dodatne mjere potpore zapošljavanju mladih

Garancija za mlade otvorilo je mogućnosti mladima i pokrenulo strukturne reforme i inovacije. Javne službe za zapošljavanje poboljšale su i proširile svoje usluge za mlade, a u EU se broj mladih koji nisu zaposleni, obrazuju se i ne osposobljavaju (NEET) smanjio za približno 1,7 milijuna.

Zahvaljujući Garanciji za mlade značajan je broj onih koji su nakon sudjelovanja u programima Garancije za mlade dobili ponude za zaposlenje, nastavak školovanja, naukovanje i praksu, njih više od 24 milijuna.

Poboljšana garancija za mlade proširuje sveobuhvatnu potporu za zapošljavanje dostupnu mladima u EU, sada namijenjenu još široj skupini korisnika, od 15 do 29 godina. Ojačana garancija za mlade uvela je personalizirane, prilagođene pristupe koji mladima daju odgovarajuće usmjeravanje u karijeri i pomažu im pronaći odgovarajuće intenzivne tečajeve ako je potrebna obuka.

Takvi pristupi uzimaju u obzir ne samo poznavanje lokalnih tržišta rada koja su značajno pogođena koronavirusom, već i mogućnosti koje pruža ubrzanje digitalne i zelene tranzicije. Financijska potpora Garancije za mlade dolazi iz instrumenta NextGenerationEU i dugoročnog proračuna EU. U razdoblju financiranja od 2021. do 2027. godine mjere će se nadopunjavati i iz Europskog socijalnog fonda.

Neke od operacija koje se mogu podržati iz budućeg EU proračuna, posebice sredstvima NextGeneration EU instrumenta, čiji se rezultati očekuju u kratkom roku:

- Programi skraćenog radnog vremena namijenjeni mladim zaposlenicima i slične mjere za mlade samozaposlene osobe
- Socijalna zaštita u obliku zamjenskog dohotka ili naknade
- Izravne subvencije za znanstvenike u malim i srednjim poduzećima
- Izravne potpore za zapošljavanje
- Novčana pomoć studentima
- Kratki tečajevi
- Načini ponovnog uključivanja u obrazovanje i osposobljavanje
- Zapošljavanje znanstvenika iz insolventnih poduzeća u drugim poduzećima ili u centrima za obuku unutar poduzeća
- potpore i krediti za osnivanje poduzeća za mlade poduzetnike,

a srednjoročno:

- Jačanje kapaciteta javnih službi za zapošljavanje
- Ojačani sustavi kartiranja, sustavi ranog upozoravanja i mogućnosti praćenja
- Mreže mladih poduzetnika, mentorski programi i poduzetnički inkubatori

- Osposobljavanje u području upravljanja karijerom u okviru formalnog obrazovanja i osposobljavanja te naukovanja
- Ulaganja u infrastrukturu i tehnologiju za digitalno učenje i najnoviju industrijsku opremu i tehnologije
- Ulaganja u trening centre unutar tvrtke
- Ulaganja u povećanje relevantnosti obrazovanja i osposobljavanja za tržište rada

5.4.2 Europski portal mladih

Europski portal za mlade jedna je od EU inicijativa koja nudi informacije o mogućnostima i inicijativama na europskoj i nacionalnoj razini koje bi mogle biti zanimljive mladima koji žive, studiraju i rade u Europi. Namijenjen je mladima, ali i dionicima čiji rad utječe na njih (udruge mladih, ljudi koji rade s mladima, kreatori politika itd.).

Portal je strukturiran tako da je podijeljen u četiri glavne vrste sadržaja, od kojih svaka ima svoju sekciju:

- tematske stranice vezane uz EU politike za mlade: "Uključi se"
- tematske stranice vezane uz mogućnosti odlaska u inozemstvo: "Putovanje u inozemstvo"
- stranice posvećene programima/inicijativama koje financira EU: "EU inicijative"
- stranice politike: "EU Youth Strategy".

Portal održavaju Europska komisija i mreža Eurodesk.

5.4.3. Europska godina mladih 2022.

Nakon govora Ursule Von der Leyen o stanju Unije 2021., u kojem je najavila da bi 2022. trebala biti godina posvećena onima koji su bili uvelike lišeni tijekom pandemije virusa COVID-19, Europska komisija podnijela je službeni prijedlog da se 2022. proglasi Europskom godinom mladih. U Europskoj godini mladih želimo istaknuti važnu ulogu mladih u izgradnji bolje, zelenije, uključivije i digitalnije budućnosti. Europska komisija će tijekom 2022. koordinirati niz aktivnosti u suradnji s Europskim parlamentom, državama članicama, regionalnim i lokalnim tijelima, organizacijama mladih i mladima. Dodatnih osam milijuna eura bit će dodijeljeno iz programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti inicijativama u okviru Europske godine mladih.

Ciljevi Europske godine mladih 2022. su:

- Stvaranje novih perspektiva za mlade, pri čemu će se posebna pozornost posvetiti negativnim učincima koje je pandemija COVID-19 imala na njih te naglasiti kako zelena i digitalna tranzicija te druge politike Unije pružaju prilike mladima
- Podrška mladima, posebice onima s manje mogućnosti, kako bi stekli relevantna znanja i kompetencije te tako postali aktivni i angažirani građani
- Podrška mladima da steknu bolji uvid u različite mogućnosti koje im stoje na raspolaganju
- Uključivanje politike za mlade u sva relevantna područja politike Unije u skladu s novom EU strategijom za mlade.

6. NOVI PRISTUPI OSNAŽIVANJU MLADIH

Uključivanje mladih vrlo je širok pojam, širok gotovo koliko i sam termin Mladi. Kada govorimo o mladima, govorimo o mnogim različitim podskupinama koje su često definirane njihovim specifičnim potrebama ili drugim karakteristikama. Neki učenjaci kažu da dvije iste mlade osobe ne postoje, jer svaki od njih ima svoje potrebe, interese i mogućnosti. Različiti programi mogu kategorizirati mlade ljude kojima se obraćaju prema dobi, ekonomskim okolnostima, migrantskom ili kulturnom podrijetlu, razini obrazovanja, iskustvu u obrazovanju (npr. napuštanje školovanja, povratnici u školu ili obrazovna poteškoća neke vrste), invaliditetu ili zdravstvenim problemima, zemljopisnom okruženju (npr. problematična područja grada ili ruralno/urbana podjela), roditeljstvo (tj. s obzirom na dinamiku tinejdžerske trudnoće ili potrebe mladih roditelja), spol, jezik (tj. koji im je materinji jezik?) ili po instituciji u koju su uključeni ili koji ih upućuje (npr. škola, zdravstvena ili socijalna služba, institucionalna skrb ili policija).

Program Erasmus+ mlade definira kao osobe od 13 do 30 godina, a youth work prepoznaje kao jedan od najučinkovitijih načina za njihovo osnaživanje i uključivanje. Jedna od mogućnosti za praktičare za mlade da definiraju isključene mlade jest usvojiti definiciju koja glasi „mladi ljudi s manje mogućnosti“ jer pokriva širok raspon situacija i prepreka koje mogu „spriječiti mlade da imaju učinkovit pristup formalnom i neformalnom obrazovanju, transnacionalnoj mobilnosti i sudjelovanju, aktivnom građanstvu, osnaživanju i uključivanju u društvo općenito“

Kada pokušavamo definirati isključenu mladež moramo također uzeti u obzir razlike između naših zemalja, a ponekad i regionalne razlike koje postoje između iste zemlje. Ovaj Vodič temeljio se uglavnom na iskustvima i potrebama mladih sa socijalnim, ekonomskim i geografskim preprekama, budući da su to primarne skupine s kojima partnerske organizacije rade. Također, relevantne politike u partnerskim zemljama identificiraju ove podskupine mladih kao one u riziku od isključenosti, dugotrajne nezaposlenosti i siromaštva.

Osnaživanje mladih je proces u kojem se djecu i mlade potiče da preuzmu kontrolu nad svojim životima. Oni to čine rješavanjem svoje situacije, a zatim poduzimaju radnje kako bi poboljšali svoj pristup resursima i transformirali svoju svijest kroz svoja uvjerenja, vrijednosti i stavove. Osnaživanje mladih ima za cilj poboljšati kvalitetu života, a postiže se sudjelovanjem u programima osnaživanja mladih.

Osnaživanje mladih često se spominje kao pristup međugeneracijskoj jednakosti, građanskom angažmanu i izgradnji demokracije. Aktivnosti se mogu usredotočiti na medije koje vode mladi, prava mladih, vijeća mladih, aktivizam mladih, uključivanje mladih u donošenje odluka u zajednici i druge metode.

Osnova za osnaživanje mladih u EU temelji se na člancima 165. i 166. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (TFEU). Ciljevi ugovora o osnaživanju mladih usmjereni su na poticanje razvoja razmjene mladih i razmjene između socio-edukativnih instruktora (tj. youth workera) i poticati sudjelovanje mladih u demokratskom životu u Europi.

Europska komisija i Europski parlament su institucije koje su uglavnom zadužene za angažman i osnaživanje mladih. Te su institucije pokrenule razne inicijative i projekte za postizanje ovih ciljeva, uključujući; Program Erasmus, Garancija za mlade, Europske snage solidarnosti, Europski tjedan mladih, Europski događaj za mlade, Konferencija za mlade i Strukturirani dijalog.

6.1 Pristup 1: Uključenost i sudjelovanje

Mladi ljudi su tipično mete politike i programa, a ne akteri u osmišljavanju, provedbi i evaluaciji aktivnosti koje na njih utječu. Istraživanja pokazuju da su politika i radnje za određenu ciljanu skupinu učinkovitije kada je ta ciljna politika (tj. mladi) uključena u razvoj akcija i politika koje se njih tiču – i stoga im je data „agencija” ili „osnaživanje”.

Osnaživanje se može činiti kao nejasan koncept kada se planiraju konkretne radnje, a u praksi može imati različite oblike, poput uključivanja samih mladih ljudi u razvoj akcija koje su namijenjene njima, jačanje njihovog samopoštovanja, uključujući neku vrstu političkih akcija kao što je potpora samoorganiziranje samih mladih i podizanje svijesti mladih o tome koja prava imaju.

Stručnjaci trebaju dati prioritet uključivanju mladih ljudi u pronalaženje rješenja, razvoj odgovarajućih odgovora i istraživanje pitanja provedbe, osobito kada se bave isključenošću iz tržišta rada i društva. Ovo je načelo koje je široko prihvaćeno, ali se čini da se nedovoljno primjenjuje u praksi – što bi moglo biti posljedica temeljnog paradoksa između načela uključenosti i ciljne skupine neangažiranih. Ipak, ovo je izazov s kojim se suočavaju praktičari.

Kako se u praksi može postići smisleno sudjelovanje?

Stručnjaci izvješćuju da se to može učiniti pomoću sljedećih ključnih načela:

- **Dinamika.** Strukturirajte participativni događaj tako da sudionici stvarno rade nešto i komuniciraju – tj. nadilazeći uobičajeni format konzultacija, gdje nakon prezentacije slijedi sesija pitanja i odgovora. Osim ako publika nije već prilično angažirana, potonji pristup riskira da propadne, s malo ili nimalo artikulacije pitanja, zabrinutosti ili povratnih informacija od strane sudionika.
- **Stvarna očekivanja.** Sudjelovanje mora dovesti do nečeg stvarnog, rezultata koji se može jasno uočiti – npr. iznos novca će se potrošiti, a sudjelovanje će odrediti ili utjecati na to kako.
- **Vjerodostojnost.** Vjeruju ti. Ono što predlažete je iskreno, bez skrivenih namjera ili selektivnih propusta (vi se 'izjednačavate' s njima). Vaš stupanj predanosti utječe na njihov.
- **Blizina.** Ako im taj problem nije blizak (fizički ili emocionalno), niti je od bilo kakve stvarne važnosti u njihovim životima, neće se uključiti.
- **Osnaživanje.** Shvatite ih ozbiljno. Aktivnost je za njih, stoga im dopustite da sudjeluju u osmišljavanju i donošenju odluka o njoj.
- **Emocija.** Obično će to biti kroz stvaranje pozitivnih emocija kao što su užitak, ponos ili pripadnost. Sve u svemu, dovoljno je jasno da su dinamika motivacije i emocionalni porivi neraskidivo povezani.
- **Posredovanje.** Medijator se može nazvati 'kulturni trener', 'osoba za premošćivanje', 'Ambasador mladih' i tako dalje. U nekim slučajevima mostovi se mogu graditi s neangažiranim ljudima radeći preko ljudi koji se smatraju članovima ciljane skupine, koja god ta skupina bila – npr. ljudi iz iste etničke ili vjerske skupine, iz istog područja grada, iz iste jezične skupine ili s istim naglaskom, s istim oštećenjem, koji dijele neku vrstu sličnog iskustva, i tako dalje.

Koji su pokretači sudjelovanja mladih u programima i aktivnostima namijenjenim njima?

Mladi će sudjelovati u programima i aktivnostima ako:

- Oni vide vrijednost onoga što se nudi
- Nudi im se nešto što žele
- Obećani rezultati su konkretni i vjerodostojni
- Odgovara na pitanja „što ja imam od toga?“ „kakve to veze ima sa mnom?“ – stoga se praktičari trebaju zapitati jesu li njihovi programi i projekti prilagođeni potrebama dotičnih mladih ljudi, jesu li jasno usmjereni na rezultate i koristiti jezik koji ima smisla za te mlade ljude.
- To je put do posla koji žele
- Oni to vide kao priliku: Objašnjava li program primjereno i uvjerljivo kako je to prilika?
- Oni mogu nešto postići: Osjećaj postignuća općenito je snažan motivator, a to može biti posebno u onim slučajevima kada je mlada osoba uvjetovana prošlim iskustvima koja nisu pružila osjećaj postignuća – npr. školski neuspjeh
- Privlačan im je
- Osjećaju se dobro dok to rade: sudionici trebaju iskusiti određeni užitak u procesu – „faktor dobrog osjećaja“ – a ne samo izdržati kako bi postigli rezultat
- Postoje li rješenja za brigu o djeci za potencijalne sudionike koji su mladi roditelji.
- Ako su usluge i prostori za mlade na prikladnim i primamljivim lokacijama, kojima im je lako pristupiti i biti svjesni toga. Na primjer, trgovački centri na tranzitnim ulicama mogu biti zastrašujuća mjesta gdje mladi ljudi koji prolaze mogu slobodno svratiti i informirati se.

Nadalje, percepcija predanosti drugoga ključna je za postizanje spremnosti za sudjelovanje i uključivanje. Postizanje stvarne i održive promjene uvijek će zahtijevati predanost, koja se može postići i izraziti na različite načine.

Predanost dionicima:

Predanost je problem s mladima koji sudjeluju u programu, ali također može biti problem s drugim dionicima koji surađuju u provedbi programa i akcija za mlade, npr. školama, centrima za mlade, lokalnoj upravi, nevladinim organizacijama, itd. Na primjer, ljudi zaduženi za programe za mlade mogu pružiti specijalizirani program u školi besplatno za školu, u zamjenu za školu ili slično tijelo - centar za mlade, itd. pristaje ispuniti određene obveze sa svoje strane. To može biti niz stvari, od osiguravanja prostora koji ispunjava određene zahtjeve do usvajanja novih normi i novih načina obavljanja stvari (npr. poboljšanje postupaka praćenja i evaluacije).

Posvećenost mladima:

Program se može strukturirati oko dvosmjernog ugovora s mladima koji sudjeluju: utvrđivanje uvjeta, što moraju učiniti, što će dobiti ako se pridržavaju i što vi morate učiniti. Svaki takav ugovor mora biti jasan, lako razumljiv, pošten i transparentan. Iskustvo dovršetka procesa u kojem obje strane ispunjavaju svoje obveze jedna prema drugoj, kako bi zajedno postigle dogovoreni cilj, može biti koristan alat za učenje za razvoj društvenih kompetencija – tj. vještina interakcije, rada s drugima, trgovanja i sklapanja poslova, primanja i odavanje priznanja, izgradnja vjerodostojnosti. Na primjer, ugovor ili proces preuzimanja obveze može se uspostaviti s obitelji sudionika ili čak s drugim ljudima

koji su dio života te osobe (npr. prijatelji, poslodavci ili učitelji – prema tome što ima smisla u konkretnoj situaciji).

6.2 Pristup 2: Ulični i terenski rad s mladima

Kad je riječ o mladima s manje mogućnosti, kao što su NEET, mladi iz ruralnih ili izoliranih područja, mladi s migrantskim ili drugačijim kulturnim podrijetlom, uobičajeni pristupi možda neće funkcionirati. Zajednička područja u kojima se odvija rad s mladima i/ili osnaživanje mladih, kao što su centri i klubovi za mlade, društveni centri i nevladine organizacije, često su izvan dosega ili područja interesa za ove podskupine mladih. Tu ulični i terenski rad s mladima dolazi kao rješenje.

Izdvojeni rad s mladima ili ulični rad s mladima je rad s mladima koji se odvija na ulicama, u parkovima i drugim javnim površinama u zajednicama u kojima se mladi okupljaju, odnosno koje su teren za mlade. Svrha uličnog rada s mladima nije maknuti mlade s ulice i usmjeriti ih u centar za mlade ili klubove.

U prošlosti se ulični rad s mladima smatrao načinom izdvajanja mladih od činjenja prijestupa ili sudjelovanja u asocijalnim oblicima ponašanja, no u stvarnosti ovaj vid rada s mladima ima puno više za ponuditi, kako mladima, tako i lokalnim zajednicama. Izdvojeni ili ulični rad s mladima u svojoj srži je isti kao i svaki drugi oblik rada s mladima, jedina je razlika što se odvija na ulicama, u parkovima i drugim javnim prostorima.

Svrha uličnog rada s mladima, kao što i naziv govori, je pronaći i doprijeti do mladih ljudi za koje se smatra da im je potrebna intervencija, odnosno podrška ili pomoć. Ovaj oblik rada s mladima omogućuje individualno savjetovanje i obuku nedostupnih mladih osoba. Također, kod ove vrste rada s mladima ističe se fleksibilnost pristupa i mogućnost rješavanja složenih problema s kojima se korisnik suočava. Ulični rad s mladima temelji se na principu povezivanja s mladima tamo gdje se fizički i egzistencijalno nalaze, poštujući njihove potrebe, sklonosti i iskustva.

Ulični rad s mladima povezuje različite skupine mladih i motivira ih na aktivnije uključivanje u život zajednice te pruža informacije o uslugama koje zajednica nudi. Ulični rad s mladima općenito se predstavlja kao metoda razvijanja odnosa povjerenja i angažmana s mladima koji su u opasnosti ili nedostupni, često, ali ne nužno, s namjerom povezivanja i poticanja na korištenje usluga koje su im potrebne, odnosno iskorištavanja prilika za osobni razvoj i usavršavanje, prilagodbu i razvijanje osjećaja pripadnosti. Iako postoje brojne definicije, zajednička im je točka da je svrha street worka s mladima doprijeti do mladih, ponuditi usluge, angažirati ili dovesti/vratiti pojedince ili skupine koje su ostale bez skrbi u kontakt sa socijalnom podrškom i ponovno ih uključiti u aktivnosti zajednice. Kao takav, ulični rad s mladima smatra se važnim elementom u ostvarivanju prava iz sustava socijalne skrbi, pružanjem mogućnosti izražavanja mišljenja, pristupa informacijama, poticanja interesa za napredovanjem i samo razvojem kroz jamstvo pristupa ovim uslugama i savjetovanju.

Nedavna istraživanja pokazala su da ulični rad mladih postaje sve popularniji, što rezultira većom sviješću i interesom mladih za neformalno obrazovanje ili Erasmus + aktivnosti koje im se nude. S obzirom da mladi dosta vremena provode na internetu koristeći različite aplikacije, ono što im može olakšati prvi pristup kroz ulični rad s mladima je praćenje društvenih mreža i aplikacija koje koriste u svrhu usvajanja i korištenja slenga mladih, te korištenje humora kao načina srušiti barijeru. Neke

osobine koje treba imati youth worker koji radi na ulici uključuju angažiranost, prisutnost i pronicljivost, otvoreno/aktivno slušanje, odgovaranje na potrebe, otvoren i prijateljski govor tijela.

U današnjem modernom svijetu postoje skrivene grupe mladih ljudi koje su izvan dosega, često formalnih, usluga i sustava, gdje ulični youth workeri mogu postići znatno bolje rezultate i gdje njihov angažman može poboljšati pristup tim mladim ljudima uslugama i zadovoljiti njihove potrebe. Ulični youth workeri mogu pomoći i pružiti podršku mladima, pomoći im u komunikaciji s institucijama, savjetovati ih i educirati kako da najbolje iskoriste svoje potencijale na jednostavan i prihvatljiv način. Aktivnosti uličnog rada potrebno je planirati ovisno o specifičnostima pojedine lokalne zajednice, fizičkim i vrijednosnim, te problemima i potrebama s kojima se mladi u tim zajednicama susreću. Također, pri osmišljavanju ovakvih aktivnosti treba voditi računa o specifičnostima ciljane skupine mladih te biti otvoren i spreman brzo se prilagoditi pojedinoj skupini ili situaciji.

6.3 Pristup 3: Treniranje i mentorstvo

Koja je razlika i zašto je to važno? Za početak, mentor i trener su dvije vrlo različite stvari. Svrha trenera je voditi vas do određenog cilja u životu, pomoći vam da maksimizirate svoje sposobnosti. Gornji citat sugerira važan dio trenerskog odnosa. Treniranje daje vještine i sposobnosti sudioniku kako bi uspio u određenim područjima svog života. S druge strane, svrha mentora je prenijeti mudrost i znanje kako bi vas lakše vodili u životnim događajima.

Trener za mlade je onda netko tko je općenito obučen kako pomoći mladima u određenim područjima njihovih života. To znači da razumiju njihov mozak i mogu im pomoći da uspješnije nauče nove životne vještine koje najbolje koriste njihovom učenju. Aspekt odnosa je više profesionalan nego osoban, budući da trener ne razvija nužno snažan odnos s mladima koje podučava. Mentor mladih je odrasla osoba kojoj je dovoljno stalo do mladih koje on savjetuje, podučava i bude uzor, koja razvija osobniji odnos u ulozi mentora i mentora s mladima, što im omogućuje da daju savjete kako bolje uspjeti u životu. Treneri mladih najčešće dobivaju posebnu obuku i dobivaju certifikate za usmjeravanje mladih u postizanju njihovih ciljeva. Obično će trener proći kroz poseban program kreiran imajući na umu mlade. Oni uče vještine poučavanja mladih dok uče drugačije od odraslih. Treneri za mlade također su često pojedinci koji imaju diplome iz predmeta kao što su razvoj adolescenata, socijalni rad, psihologija itd. Oni koriste te diplome i postaju treneri za mlade jer su ti predmeti u paru korisni. Mentori za mlade obično nemaju formalnu obuku za mentorstvo. Postoje programi koji pružaju obuku, ali ne dolaze s certifikatima. Vještine i stečena obuka razlikuju se od programa do programa i za mentore i za trenere.

Treniranje je visoko strukturirano s ciljanim specifičnim vještinama. Postoje stvari koje će svatko iskusiti pa je cilj treniranja mladih pomoći mladima da razviju vještine koje mogu koristiti u situacijama. Jer kada imaju vještine mogu ih primijeniti. Oni se obično temelje na kognitivnoj i bihevioralnoj terapiji. Mentorstvo mladih je neformalno. To se događa kada se pojave situacije u životu djeteta. Ne možete predvidjeti sve što će se dogoditi, pa ih ne možete ni savjetovati za svaku situaciju, jer takva iskustva su različita za svaku osobu. Zato kada dođe do situacije, mentor savjetuje mlade.

Treneri za mlade su obučeni da pomognu pojedincu pronaći vlastito rješenje, umjesto da daju vlastite savjete ili mišljenja. Tu dolazi do izražaja ta razlika u odnosima. Trener mladih fokusiran je na pomaganje mladima da shvate odgovor na problem, bio to postojeći ili budući problem. Oni podučavaju mlade vještinama potrebnim za pronalaženje odgovora, umjesto da im ga daju. Mentor mladih također želi da mladi s kojima rade mogu sami shvatiti probleme, ali oni daju savjete i mudrost situacijama umjesto da prepuste mlade da taj proces rade sami.

Odabir svakog od ovih pristupa ovisi o specifičnim potrebama i karakteristikama mladih s kojima radite.

7. Metode za osnaživanje mladih

Primjer petodnevnog programa obuke

Ledolomci i metode za podizanje energije

- Grupno žongliranje
- Ljudska skulptura
- Pričanje priče
- Pronađite citat
- Ljudska boca
- Tko si ti?

Potrebe i izgradnja tima

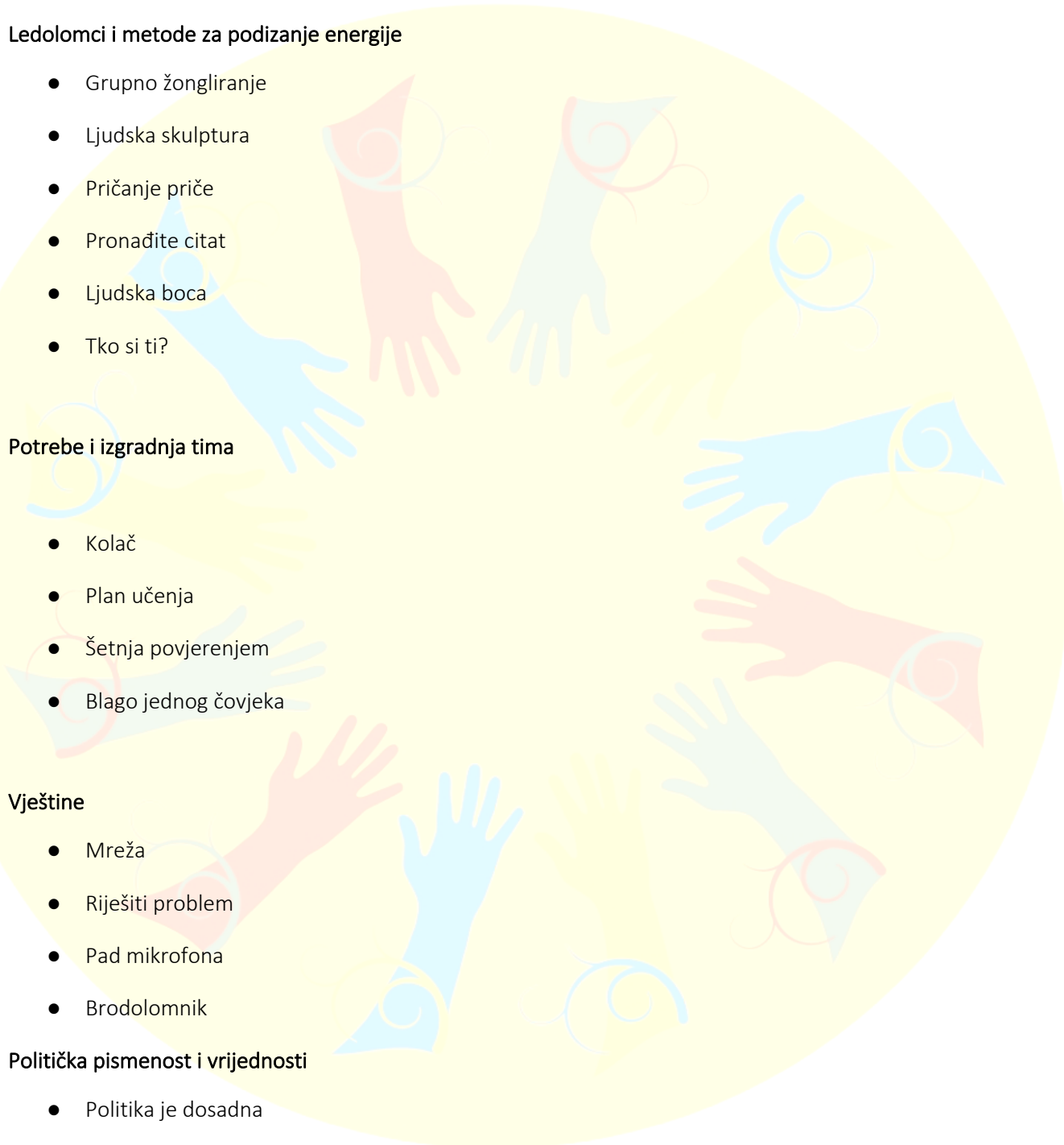
- Kolač
- Plan učenja
- Šetnja povjerenjem
- Blago jednog čovjeka

Vještine

- Mreža
- Riješiti problem
- Pad mikrofona
- Brodolomnik

Politička pismenost i vrijednosti

- Politika je dosadna
- Supergrađanin
- Spoji točke
- Zaokružimo

Održivost

- WS – Tri stupa
- WS – Klimatske promjene su stvarne
- WS – Što mogu učiniti? I
- WS – Što mogu učiniti? II

Procjena i evaluacija

- Otisci stopala u parku
- Intervju za učenje
- Ocjenjivački kolač

Ledolomci i metode za podizanje energije

- **Grupno žongliranje**

Ciljevi: naučiti imena sudionika; započeti rad na zabavan način; razviti osjećaj međusobne povezanosti.

Veličina grupe: bilo koja

Vrijeme: do 20 minuta

Potrebni resursi: lopta

Opis: Organizirajte sudionike u krug, ne preblizu, ne predaleko jedan od drugoga. Uključite se u krug. Objasnite da ćete baciti loptu nekome – odaberite jednog sudionika i pitajte ga kako se zove, a zatim recite: "Bok X, moje ime je Y, hvataj!" (Trebali biste baciti loptu tom sudioniku). On / ona zatim kaže "Hvala ti Y", odabere nekoga i kaže: "Bok, moje ime je X ... hvataj!" (On / ona zatim baca loptu). Cilj je da svaka osoba u krugu dobije loptu i time priliku da se predstavi. Na kraju bi lopta trebala biti vraćena treneru. Tada biste trebali nastaviti s drugim krugom grupnog žongliranja i reći: "Dobro, bili ste odlični, idemo vidjeti možemo li ponovno to učiniti - pazеći da slijedimo isti raspored i ponovimo ime svake osobe. Prije bacanja lopte recite kome je bacate i zahvalite se osobi koja je bacila loptu vama! " U drugom krugu, većina ljudi će morati zapamtiti dva imena! Usporite i pomozite grupi, tako da svaka osoba ima uspješan drugi krug.

- **Ljudska skulptura**

Ciljevi: razbiti led; razviti osjećaj međusobne povezanosti u grupi

Veličina grupe: bilo koja

Vrijeme: do 30 minuta

Potrebni resursi: veliki prostor

Opis: Facilitator treba podijeliti sudionike u dvije do četiri manje grupe (ovisi o veličini cijele grupe). Facilitator bi unaprijed trebao pripremiti najmanje 5 tema (na primjer: životni događaji, poznate knjige, filmovi, pjesme, povijesni događaji itd.). U početku facilitator treba objasniti grupama da će morati stvoriti ljudsku skulpturu pomoću njihovih tijela, i tako reprezentirati zadanu temu. (Neobavezno: također mogu koristiti materijale dostupne u prostoriji). Svaki član manje grupe mora biti dio skulpture. Za svaku temu dajte sudionicima otprilike 2 minute za pripremu i maksimalno 1 minutu za prezentaciju. Nakon svakog kruga trebali biste snimiti fotografiju skulpture. Ova aktivnost omogućuje grupi da se osjeća povezanije, te razvija njihovu kreativnost.

Pričanje priče

Ciljevi: usvojiti novi vokabular stranih jezika; razvijati konverzacijske vještine na stranom jeziku; razvijati vještine izražavanja i komunikacije; razvijati timski rad; biti kreativan i inovativan; razvijati maštu igrača

Veličina grupe: 30

Vrijeme: do 20 minuta

Potrebni materijali: kartice s pričama (na primjer Dixit ili neki sličan alat)

Opis: Odaberite nasumično karte iz "Dixit" ili bilo kojeg sličnog skupa karata. Trebate pripremiti jednu karticu za svakog sudionika ili cijeli špil. Recite sudionicima da sjednu u krug. Stavite karte u sredinu kruga i recite svakom sudioniku da uzme jednu kartu s poda. Nađite jednog volontera koji bi trebao početi pričati priču; počevši s "Jednom davno"; a zatim izgovara rečenicu koja uključuje predmet/izgled koji je nacrtan na kartici. Zatim drugi sudionik treba nastaviti priču; ponovno koristeći riječ kako je nacrtana na njegovoj/njezinoj kartici; dok ne prođete cijeli krug.

- **Pronađi citat**

Ciljevi: omogućiti sudionicima bolje upoznavanje

Veličina grupe: bilo koja

Vrijeme: 15-20 minuta

Potrebni resursi: ispisani citati, velika kutija, olovka, papir

Opis: Prije početka svoje aktivnosti pitajte sudionike da vam pošalju svoj omiljeni citat / životni moto. Alternativno, možete ih zamoliti da to napiše na licu mjesta. U tom slučaju pripremite izrezane papire, po jedan za svakog sudionika i olovku.

U slučaju da su ga ranije poslali, ispišite njihove citate; zarolajte ih i stavite u veliku kutiju. Obidite cijeli krug i recite svakom sudioniku da uzme jedan papirić iz kutije. Zatim im recite da hodaju okolo i pronađu osobu koja je napisala taj citat. Dajte im barem pet minuta za dijeljenje s partnerom o tome zašto su odabrali određenu citat, odnosno moto. Pozovite grupu natrag u krug i pitajte ima li volontera koji bi željeli podijeliti svoje citate i ispričati zašto su ih odabrali.

- **Ljudska boca**

Ciljevi: podići energiju grupe; razviti osjećaj povjerenja među sudionicima

Veličina grupe: 5-30

Trajanje: 10-20 minuta

Potreban materijal: veliki prostor

Opis: Podijelite sudionike u grupe od 5. Recite grupama da stanu u krug, s jednom osobom koja stoji u sredini. Osoba u sredini treba prekrižiti ruke, zatvoriti oči i mirno stajati. Drugi sudionici zatim počnu njihati osobu u sredini, pazeći da ne padne. Ponavljajte vježbu sve dok svaka osoba ne dobije priliku biti ona koja stoji u sredini.

- **Tko si ti?**

Ciljevi: međusobno upoznavanje sudionika; razvijati kreativnost i kreativno izražavanje

Veličina grupe: 10-30

Trajanje: 45 minuta

Potrebni materijali: flipchart, šareni papiri, olovke, flomasteri, olovke u boji

Opis: Podijelite grupu u manje grupe (4-6 ljudi u jednoj maloj grupi) koristeći metodu za podizanje energije za grupnu podjelu. Dajte svakoj grupi flipchart, nekoliko malih šarenih papira, markere i olovke u boji. Recite im da će se u tom procesu upoznati i postavite sljedeća pitanja: iz koje ste zemlje; gdje si odrastao; koji ti je omiljeni film; koja vam je omiljena aktivnost; koje je vaše zanimanje / posao ili studij; koji je tvoj najveći san? (Pitanja se mogu mijenjati i prilagođavati potrebama svakog programa.)

Ključno je da sudionici trebaju odgovoriti na ova pitanja crtanjem na flipchartu. Dajte im cca. 20 minuta za ovaj zadatak; a zatim zamolite sve grupe da predstavljaju svoje tabele; pronalaženje sličnosti i razlika. Zaokružite s ispitivanjem pitanja o procesu, što su saznali jedni o drugima, je li bilo teško podijeliti sve informacije, jesu li se zabavili itd.

Potrebe i izgradnja tima

- **Torta**

Ciljevi: razmisliti o očekivanjima i strahovima; istražiti potrebe sudionika

Veličina grupe: bilo koja

Trajanje: do 45 minuta

Potrebni materijali: flipchart papiri, post-it papirići u 3 različite boje, kemijske olovke

Opis: Nacrtajte troslojnu tortu na velikom flipchartu ili je izrežite iz kartona. Podijelite flipchart na 3 dijela: jedan za očekivanja, jedan za doprinose i jedan za strahove. Dajte sudionicima 3 post-it papirća po jedan od svake boje – i zamolite ih da odgovore na sljedeća pitanja.

1. Što očekujete razviti, razumjeti ili naučiti tijekom ove aktivnosti?
2. Kako namjeravate pridonijeti aktivnosti?

3. Koji su vaši strahovi vezani za provedbu ove aktivnosti?

Ovo je tiha aktivnost – uputite sudionike da trebaju raditi individualno bez razgovaranja s ostalim sudionicima. Na kraju, pogledajte što su sudionici napisali i razgovarajte o sljedećim pitanjima – Jesu li očekivanja u skladu s ciljevima vaše aktivnosti; Postoje li očekivanja koja se ne mogu ispuniti tijekom aktivnosti? Također, razmotrite odgovore vezane uz strahove sudionika te istražite prijedloge kako se ti strahovi mogu rješavati kako biste osigurali siguran radni okoliš.

● Plan učenja

Ciljevi: postaviti ciljeve učenja

Veličina grupe: bilo koja

Vrijeme: 30 minuta

Potrebni resursi: Tablica „Plan učenja“

Opis: Predstavite sudionicima pojam „kompetencija“; objasnite da je to kombinacija znanja, vještina i stavova. Predstavite im okvir 8 ključnih kompetencija; te posebno obrazložite svaku od njih. Pozovite svakog sudionika da postavi vlastite ciljeve učenja pomoću tablice plan učenja. Po završetku zamolite volontere da podijele svoje planove učenja. Otvorite raspravu koristeći pitanja kao što su: Je li bilo teško identificirati svoje ciljeve učenja; Kako planirate slijediti taj plan? itd

Napomena: Ako koristite ovu metodu unutar Erasmus + konteksta, objasnite sudionicima pojam YouthPass certifikata.

● Šetnja povjerenja

Ciljevi: zagrijati grupu; razviti povjerenje među sudionicima; razviti osjećaj pripadnosti timu

Veličina grupe: 10-20

Vrijeme: 30 minuta

Potrebni resursi: povez za oči ili šal, veliki prostor, stolice ili druge prepreke, ljepljiva traka

Opis: U pripremi aktivnosti postavite ljepljivu traku na pod i njome obilježite start liniju i cilj. Podijelite sudionike u parove. Svaki par bi trebao obavljati zadatak sam, dok ostali sudionici promatraju. Recite jednom članu para da stane na startnu liniju; dok bi drugi trebao čekati na ciljnoj liniji. Stavite povez za oči sudioniku koji stoji na startnoj liniji. Kada to učinite, postavite neke prepreke (stolice, stolove itd.) u prostor između dva sudionika. Sada recite sudioniku na ciljnoj liniji da počne voditi svog partnera/icu kroz prostor, osiguravajući da sudionik ne udari u nešto. Također im recite da čekaju svog partnera/icu s otvorenim rukama i zagrlje ga jednom kada on/ona dođe do njih. Nastavite s aktivnosti sve dok svaka osoba nije bila navođena kroz prostor.

Ova aktivnost omogućuje grupi da se osjeća vrlo povezano; međutim neki sudionici mogu imati probleme s povjerenjem i u tom slučaju ih ne bi trebali prisiliti na sudjelovanje.

● Blago jednog čovjeka...

Ciljevi: promovirati upcycling kao alat za izgradnju grupe; za povećanje kreativnosti; poboljšati proces izgradnje grupe

Veličina grupe: 6-25

Trajanje: 60 – 90 minuta

Potrebni materijali: Papir; Ljepilo; Traka; Škare; Olovke; Bomboni; Sve što se može ponovno upotrijebiti – plastične boce, pojasevi, odjeća, CD-ovi, čepovi, papiri...

Opis: Voditelji stavljaju materijale ispred sudionika. Svaki sudionik može uzeti 2 predmeta za svoju grupu. Svaka grupa bira svoj radni prostor. Njihov zadatak je izraditi objekt u 25 minuta koristeći samo materijale koje su uzeli. Dopušteno im je razmjenjivati materijale među grupama. Sudionici mogu koristiti i alate za rad (ljepilo, traka...). Nakon 25 minuta svaka je grupa pozvana predstaviti svoje radove u prezentaciji od jedne minute. Nakon prezentacija započnite s ispitivanjem pitanja sudionika o tome što se dogodilo i kako se osjećaju o aktivnosti, a zatim nastavite s razgovorom o pokrenutim problemima i onome što su naučili.

Kako su se ljudi osjećali tijekom aktivnosti?

O čemu su vodili računa pri odabiru predmeta?

Smatrate li ovu aktivnost korisnom?

Što biste promijenili?

Što ste naučili iz aktivnosti?

Napomena: Aktivnost možete modificirati na različite načine, na primjer, voditelj može dati predmet jednom od sudionika u svakoj grupi. Sudionici koji dobiju predmet od voditelja morat će promijeniti grupu (princip rotirajućeg svjetskog kafića). Druga izmjena je da sudionici moraju pronaći materijale na otvorenom (ili samo pronaći jedan dodatni materijal).

VJEŠTINE

- **Mreža**

Ciljevi: Sudionici će postati svjesni svojih vještina, kvaliteta i briga u vezi s traženjem posla; Sudionici će početi razmišljati o ulozi društvenih medija u traženju posla; Sudionici će vježbati javni govor dok govore pred ostalim sudionicima.

Cilj aktivnosti je pripremiti sudionike za njihovu prezentaciju na razgovorima za posao tako što će postati (više) svjesni svojih vještina, kvaliteta, briga u vezi s tržištem rada i kako ih predstaviti u okruženju razgovora za posao. Nadalje, sudionici počinju shvaćati ulogu društvenih medija u traženju posla.

Veličina grupe: do 25

Trajanje: 60 – 90 minuta

Potrebni materijali: glazbeni uređaj (računalo, telefon, drugi uređaji koji mogu reproducirati glazbu glasnoćom koja se može čuti) i pjesma (po mogućnosti vesela); (Obojeni) papiri s pitanjima, koji pripadaju četirima kategorijama (vještine, kvalitete, brige, društveni mediji); Radovi s pitanjima za ispitivanje. (Radovi za sudionike, ako su potrebni – vidi dio „"); Kockice – moguća velika veličina (moraju imati brojeve); Radovi s praznim listovima za sudionika; Olovke za sudionike; Papiri i olovke za

trenere III flipchart i flipchart markeri (za pisanje ključnih riječi – vidi "srednji dio"); Gledati (za praćenje vremena).

Opis: Počnite s metodom za podizanje energije: Neki od sudionika stavljaju traku preko očiju (izmjenjuju se u tome). Trener pokreće glazbu. Svi sudionici hodaju po sobi/prostoru. Kad glazba prestane, sudionici s povezima na očima moraju pogoditi koga su susreli. Kako bi to učinili, moraju dotaknuti druge i pokušati shvatiti tko je ona/on. Nakon metode za podizanje energije, započinje metoda "Igra pitanja": Prije sesije se treba na podu formirati mreža 4x6. Mreža ima 4 stupca: vještine, kvalitete, društveni mediji i brige. Svaki stupac ima 6 redaka. U svakom od 6 mjesta po stupcu nalazi se papir s pitanjem/uputom (primjer: Navedite 3 svoje kvalitete, koja je kvaliteta koju vi posjedujete, a mnogi ljudi je nemaju?). Svi papiri s pitanjima trebaju biti okrenuti prema dolje, kako ih sudionici ne bi mogli čitati. Prije početka svi sudionici trebaju dobiti papir s istom shemom/listom kakav je formiran na podu, samo prazan. Shema na papiru treba imati samo nazive stupaca i redaka s brojevima.

Sudionici se izmjenjuju u bacanju kocke (napomena: vjerojatno neće svi sudionici moći baciti kocku). Broj na kocki odgovara pitanju na rešetki. Igra počinje u prvom stupcu (na primjer "vještine"). Dakle, ako kocka pokazuje broj 2, sudionik bira drugo pitanje u stupcu vještine. Sudionik čita pitanje naglas, zatim se vraća na svoje mjesto i upisuje odgovor u odgovarajuće prazno mjesto na listu papira koji je dobio na početku vježbe. Trener daje malo vremena sudionicima da odgovore na zadano pitanje, zatim o njemu razgovara sa sudionicima. Kada završe kratku raspravu, nastavljaju s drugim bacanjem kocke. Ovaj put prelaze u drugi stupac (na primjer "kvalitete"). Broj na kocki ovaj put odgovara pitanju u ovom stupcu. Sudionik ponovno čita pitanje, svi sudionici odgovaraju i dijele s ostalima što žele. Aktivnost se nastavlja na isti način; svako bacanje kockica počinje u drugom stupcu, kada završe, igra ponovno počinje u prvom stupcu. Na taj su način pokrivena barem neka pitanja iz svakog stupca. Duljina aktivnosti može varirati – ovisno o tome koliko je grupa pričljiva; koliko brzo se kreću prema pitanjima. Ako neka od pitanja ostanu neriješena, trener ih može pokazati sudionicima. Na taj način oni i dalje mogu raspravljati o njima ili sudionici samo odgovaraju na njih (u aktivnosti ili kod kuće). Metoda se može prilagoditi; mreža bi mogla biti manja s manje pitanja/pitanja koja se ponavljaju, sudionici bi mogli odgovoriti na pitanja odmah nakon što ih pročitaju, o odgovorima bi se moglo samo raspravljati, a ne pisati...

Ako ima više od jednog trenera, jedan od njih može zapisati ključne riječi tijekom rasprave o pitanjima, a zatim ih sažeti ili o njima dalje raspravljati u zaključku ili na kraju ove aktivnosti.

Rasprava Slijedeći model 4F (činjenice, osjećaji, otkrića, budućnost) trener pita sudionike što se dogodilo/što su radili tijekom sesije, kako se osjećaju, što su naučili/otkrili, kako će koristiti to znanje/što će sljedeće učiniti. Treneri mogu napisati pitanja na papir i prezentirati ih sudionicima jedno za drugim. Ako grupa nije baš pričljiva, rasprava se može obaviti pismeno ili crtanjem i komentiranjem (po želji) crteža.

Zaključak: Trener sažima odgovore sudionika i svoja razmišljanja o onome što se pojavilo tijekom sesije. Ako je potrebno, dajte sudionicima zadatke koje mogu raditi kod kuće ako su više zainteresirani za temu.

Napomene: Sudionici će imati povez preko očiju tijekom metode za podizanje energije. Trener(i) se mora pobrinuti da ima dovoljno prostora da se slobodno kreću i da ne budu ozlijeđeni.

Metoda za podizanje energije uključuje fizički kontakt između sudionika – prethodno se procijeni jesu li svi sudionici u redu s tim.

Pridržavajući se planiranog vremena za svaki dio aktivnosti vodite računa o mogućoj promjeni lokacije (u slučaju da metoda za podizanje energije zahtijeva više/drugi prostor), postavljanju rešetke na podu (treneri se mogu razdvojiti – jedan brine o metodi za podizanje energije, a drugi priprema aktivnost središnjeg dijela), uzmite u obzir karakteristike i veličinu grupe pri odlučivanju o trajanju središnjeg dijela – po želji ga možete produljiti ili skratiti. Materijali se mogu pronaći u sljedećem poglavlju.

- **Riješiti problem**

Ciljevi: Naučiti što su organizacijske vještine; steći alate za razvoj vještina timskog rada i komunikacije, vještina kritičkog mišljenja, vještina rješavanja problema, vještina donošenja odluka i vještina poboljšanja kvalitete

Veličina grupe: do 30

Trajanje: 90 - 120 minuta

Potreban materijal: projektor, laptop, flipchart, markeri, olovke, papiri, PowerPoint prezentacija

Opis: Započnite sesiju predstavljanjem glavnih organizacijskih vještina pomoću flipcharta i razloga zašto su nam potrebne. Alternativno, možete uključiti sve sudionike u proces razmišljanjem o različitim organizacijskim vještinama i kratkom raspravom o svakoj od njih (definicija te zašto i gdje je korisna). Nakon toga upotrijebite prezentaciju koja je dostupna u sljedećem poglavlju ovog vodiča, zajedno sa svim vježbama. Vježbe se mogu izvoditi individualno ili u malim grupama, ovisno o veličini vaše grupe i/ili vrsti vježbanja.

Napomene: Svaka vježba dolazi s pitanjima za ispitivanje. Možete koristiti sve ili samo neke od njih, ovisno o potrebama vaše grupe i raspoloživom vremenu.

- **Pad mikrofona**

Ciljevi: Učiti o vještinama javnog nastupa, steći praktične alate za razvoj vještina javnog nastupa, omogućiti sudionicima prostor za vježbanje javnog nastupa; prevladati strah od javnog nastupa

Veličina grupe: do 30

Trajanje: 90 – 120 minuta

Potrebni materijali: Flipchart, markeri, olovke, zvučnici, mikrofona, veliki prostor, štoperica

Opis: Započnite sesiju razmišljanjem o definiciji govorničkih vještina i njihovoj povezanosti s cjelokupnim komunikacijskim i prezentacijskim vještinama te gdje ih možemo primijeniti, kako u svakodnevnom osobnom tako i u profesionalnom životu.

Nakon toga podijelite sudionike u 3 grupe, a svaka od njih će imati određeni zadatak, odnosno alat za stjecanje/unapređenje govorničkih vještina.

Zadatak 1. grupe: Govorite besmislice: Započnite predstavljanjem da je prema istraživanju izvrsna prezentacija 38% glasa, 55% neverbalne komunikacije i samo 7% sadržaja. Drugim riječima, isporuka je važnija od onoga što kažete, a ova vam vježba pomaže da je pročistite. Prije sesije pronađite odlomak na internetu na jeziku koji nitko u grupi ne razumije ili jednostavno zapišite nekoliko redaka besmislica. Dajte materijale sudionicima u grupi 1 i uputite ih da vježbaju izgovoriti to naglas kao da drže govor. Recite im da paze na svoj ton, infleksije i općenito kako mogu upotrijebiti svoj glas da izazovu više

interesa. Osigurajte sudionicima najmanje 15-20 minuta za pripremu govora. Sam govor trebao bi biti ograničen na 1 minutu po sudioniku.

Grupa 2: Pričanje o nečemu što ne voliš. Objasnite sudionicima da je entuzijazam zarazan. Ako žele da njihova publika bude uzbuđena oko njihove teme, tada moraju pokazati entuzijazam za nju. Recite svakom sudioniku u grupi da odabere nešto do čega je ravnodušan, na primjer, kuhinjski pribor, i vježbajte pričati o tome s entuzijazmom. Recite im da koriste svoj glas, naglasak i govor tijela kako bi to izgledalo kao najuzbudljivija stvar u svemiru. Osigurajte sudionicima najmanje 15-20 minuta za pripremu govora. Sam govor trebao bi biti ograničen na 1 minutu po sudioniku.

3. grupa: Završeci. Svakom sudioniku dajte materijal sa završetkom. To može biti izreka: "Dijamanti su zauvijek" ili završetak priče "i čovjek je skakao okolo 3 dana"; i objasniti da moraju stvoriti priču koja odgovara tom kraju. Objasnite da je dobar javni govornik zapravo pričanje priča. Poučavanje ljudi kako da kreativno smišljaju priče na licu mjesta učinit će ih boljim govornikom. Osigurajte sudionicima najmanje 15-20 minuta za pripremu govora. Sam govor trebao bi biti ograničen na 1 minutu po sudioniku.

Osigurajte podršku sudionicima tijekom pripremne faze.

Nakon priprema, pozovite sudionike natrag i počnite s izlaganjima. Svaki sudionik treba održati svoj minutni govor. Pazite da pratite vrijeme i zaustavite sudionika točno na jednu minutu. Dajte kratke povratne informacije svakom sudioniku nakon njihove prezentacije.

Nakon toga provedite raspravu koristeći Kolbov model: Što se dogodilo? Kako ste se osjećali? Što si naučio? Gdje ovo možete koristiti? Dodatno, možete pitati sudionike o njihovom procesu, kako pripremi tako i prezentaciji – je li bilo teško ili lako (i zašto)? Što oni misle čini dobre govorničke vještine, i tako dalje. Zaokružite sesiju dodatnim prijedlozima o tome kako netko može razviti/poboljšati svoj javni govor.

Napomene: Proces grupne podjele može se provesti pomoću zabavnog sredstva za podizanje energiju, što je voćna salata ili slično.

Brodolom

Ciljevi: Učiti o poduzetničkim vještinama, naučiti o vještinama vođenja, steći vještine kreativnog razmišljanja, razviti vještinu timski rad, steći vještine donošenja odluka, steći vještine uvjeravanja, steći vještine pregovaranja

Veličina grupe: do 25

Trajanje: 90 minuta

Potrebni materijali: flipchart, olovke, papiri, flomasteri, veliki prostor

Opis: započnite sesiju s ledolomcem. Ispišite ili napišite sljedeća pitanja na male komadiće papira i stavite ih u kutiju ili košaru. Iskoristite sva pitanja i pripremite male papire prema broju sudionika.

Koja je tvoja najdraža boja?

Koji vođa vam je uzor i zašto?

Koja je vaša omiljena hrana?

Koja je po vama najvažnija kvaliteta lidera?

Koja bi bila vaša supermoć i zašto?

Idite po sobi i neka svaki sudionik odabere jedan papir iz kutije. Nakon što svaki sudionik ima svoje pitanje, počnite naizmjenično odgovarati na pitanje i kratko razgovarajte o svom odgovoru. Ova je aktivnost izvrsna za probijanje leda, izgradnju tima i izvrstan način za početak teme o vještinama vođenja. Zadatak naglašava bitne vještine vođenja kao što su aktivno slušanje, promatranje i učinkovita komunikacija.

Nakon toga podijelite grupu u manje grupe od 4-5 sudionika. Ledolomac možete koristiti i kao vježbu grupe podjele, spajanjem sudionika koji su imali isto pitanje u jednu grupu.

Započnite objašnjavanjem skupinama da su doživjeli brodolom koji ih je odveo do napuštenog otoka gdje trebaju pronaći načine za preživljavanje. Zatim prijedite na zabavni dio aktivnosti, gdje tražite od svake grupe da osmisli šest predmeta za preživljavanje. Svi članovi svake male skupine moraju se složiti oko potrebe za predmetima. Dajte svakoj grupi veliki flipchart papir i šarene markere i recite im da nacrtaju i zapišu šest predmeta, zajedno s objašnjenjem zašto im trebaju.

Pobrinite se da svaka grupa ima svoj radni prostor i osigurajte dovoljno vremena za raspravu i izradu scenarija preživljavanja.

Osim toga, zadatak možete učiniti izazovnijim uključivanjem opasnih scenarija u situaciju brodoloma, kao što je napad divlje životinje, ponestaje zaliha hrane ili neočekivani napad pirata koji nastanjuju otok.

Još jedan način da se to učini izazovnijim je davanje uputa jednom članu svake grupe da se ponaša kao vražji odvjetnik, to jest da se suprotstavi svakoj ideji koju predloži bilo koji član tima.

Nakon pripreme pozovite sve sudionike natrag i počnite s izlaganjima. (Također, u ovoj fazi treneri mogu propitivati sve ili bilo koju od stavki koje je predložila grupa; ili pokušati pronaći rupe u scenarijima; kako bi sudionicima pružili priliku da vježbaju svoje vještine uvjeravanja i zagovaranja).

Nastavite sesiju s raspravom. Započnite postavljanjem pitanja o grupnim procesima, je li bilo lako ili teško, je li netko od članova tima preuzeo vodeću ulogu i zašto; kako je tekao proces donošenja odluke i tako dalje. Nakon toga upotrijebite Kolbov model.

Sesiju završite predstavljanjem vještina vođenja uz kratku raspravu o svakoj od njih.

Građanski odgoj i vrijednosti

- **Politika je dosadna**

Ciljevi: naučiti o osnovnim političkim konceptima, pružiti sudionicima znanja potrebna da djeluju kao pravi inkluzivni lideri aktivnog uključivanja među mladima u svojoj zajednici i ambasadori sudjelovanja; učiti o različitim dimenzijama građanstva; podijeliti razumijevanja i iskustva sudionika o tome kako biti građanin

Veličina grupe: do 28

Trajanje: 90 – 120 minuta

Potrebni materijali: laptop, projektor, flipchart, brošure, olovke/flomasteri

Opis: Započnite sesiju prezentacijom moderne demokracije i njezine krize, objašnjavajući temeljne uzroke i posljedice. Ova prezentacija daje jasne veze između niske participacije i daljnje radikalizacije; prikazivanje statističkih podataka. Nastavite s drugom prezentacijom koja se fokusira na participativnu demokraciju, objašnjavajući različite vrste sudjelovanja, kao što je participativno planiranje proračuna i participativno donošenje odluka; kako bi pružili znanje potrebno za djelovanje kao istinski inkluzivni lideri aktivnog uključivanja među mladima u svojoj zajednici i ambasadori sudjelovanja.

Nakon toga objasnite 4 različite dimenzije građanstva, koristeći flipchart ili prezentaciju koju ste prethodno pripremili. Podijelite sudionike u 4 grupe, a svaka grupa ima zadatak predstaviti karakteristike različitih dimenzija građanstva – političke, ekonomske, socijalne i kulturne. Recite sudionicima da zadatak obave na kreativan način, koristeći isječke iz novina i drugih materijala i praveći kolaž na flipchartu. Grupe bi tijekom ovog procesa trebali imati podršku trenera/facilitatora. Dajte sudionicima najmanje 20 – 30 minuta za zadatak.

Nakon toga započnite s prezentacijama. Završite ispitivanjem.

● Supergrađanin

Ciljevi: istražiti temu uloge i kompetencija građana; poboljšati kreativne vještine; otkriti koje vrijednosti, kompetencije i stavove treba imati idealan građanin

Veličina grupe: do 30

Trajanje: 90 minuta

Potrebni materijali: Flipchart, papiri, olovke, okvir europskog građanstva

Opis: Podijelite sudionike u 5 malih grupa i objasnite im da je njihov zadatak raspravljati i odlučiti koje vrijednosti, kompetencije i stavove ima idealan građanin. Nakon toga podijelite različite materijale skupinama i recite im da odaberu jednu osobu koja će biti model, dok bi ostali trebali 'dotjerati' model kako bi vizualno predstavili svoj zadatak – vrijednosti, kompetencije i stavove. Dajte im 30 minuta za raspravu i pripremu te podržite sudionike tijekom ovog procesa i potaknite ih da budu što kreativniji. Kada završe s radom u malim grupama, organizirajte "pistu" gdje će grupe prezentirati svoje rezultate.

Napomene: alternativno, umjesto da obuku jednu osobu, sudionici mogu koristiti velike ploče za crtanje supergrađanina ili različite materijale za izradu kolaža. Također mogu napraviti video, crtani film ili strip; ovisno o raspoloživim resursima.

● Onako kako se zbog tebe osjećam

Ciljevi: osvijestiti učinak vlastitog ponašanja na druge; razviti osjetljivost i razumijevanje ljudi s različitim karakteristikama, produbiti razumijevanje o učincima stereotipa, predrasuda i diskriminacije na ljude, istražiti odnose između onoga što se od nas očekuje i kako se ponašamo s drugima

Veličina grupe: do 30

Trajanje: 90 minuta

Potrebni materijali: papirići, olovke, zvonce / sat

Opis: Ovo je igra uloga. Svaki sudionik treba dobiti etiketu zalijepljenu na čelo, s ulogom kao što su: izbjeglica, imigrant, bankar, vojnik, prostitutka, musliman, Rus iz Ukrajine itd.; i trebali bi ići po sobi 20 minuta ponašajući se jedni prema drugima na isti način na koji njihovo društvo tretira te tipove ljudi.

Tijekom dijela s povratnim informacijama i dalje bi trebali imati te oznake i pokušati pogoditi njihovu ulogu. Zatim zamolite sudionike da izađu iz svojih uloga i skinu etikete sa svojih čela te započnu raspravu postavljajući ova pitanja:

- Kako ste se osjećali tijekom aktivnosti?
- Je li bilo teško tretirati ljude prema njihovim etiketama?
- Je li netko počeo "dokazivati" svoju etiketu?
- Jeste li se počeli ponašati prema onome što mislite da je vaša etiketa?
- Kakve etikete stavljamo na ljude u stvarnom životu? Kako to utječe na njih i kako utječe na naše mišljenje o njima?
- Tko u stvarnom životu dobiva neke od oznaka koje se koriste u ovoj aktivnosti? Odražavaju li oni stvarnost ili su valjani?

Završite sesiju raspravom o tome kako povezati različite skupine ljudi u društvu i načinima za jačanje osjećaja pripadnosti i solidarnosti među različitim ljudima.

● **Zaokružimo!**

Ciljevi: pružiti priliku za učenje među vršnjacima; osigurati aktivno sudjelovanje cijele grupe; omogućiti dublje istraživanje teme sudjelovanja mladih, identificirati prepreke i dobrobiti, kao i motivatore.

Veličina grupe: do 30

Trajanje: 90 minuta

Potreban materijal: veliki prostor, 4 stola, flipchart, šareni flomasteri, olovke, štoperica

Opis: Ova sesija koristi alat za rotirajući svjetski kafić. Počnite tako da prostoriju za trening postavite kao kafić, s 4 različita stola na kojima se nalaze flipchart, s pitanjima na svakom flipchartu: "Kako motivirati mlade da sudjeluju?"; "Kakve bi aktivnosti nevladine organizacije mogle ponuditi kako bi povećale sudjelovanje mladih?"; "Kako vaša lokalna zajednica može imati koristi od povećanog sudjelovanja?"; „Koje su prepreke u osiguravanju većeg sudjelovanja?". Podijelite sudionike u 4 grupe i recite svakoj grupi da odabere jednog moderatora. Ta osoba treba cijelo vrijeme ostati za istim stolom, dok će ostali mijenjati stolove svakih 7-10 minuta. Poanta je da svaka grupa dobije priliku raspravljati o svakom pitanju. Trebali bi napraviti bilješke i napisati kratak zaključak kako bi odgovorili na svako pitanje. Nakon rotacije zaokružite grupnom raspravom i recite svakoj grupi da predstavi jedan od zaključaka. Završite sesiju s raspravom.

U slučaju veće grupe dodajte još pitanja, pazite da su u skladu s temom.

Održivost

● **Tri stupa**

Ciljevi: pružiti razumijevanje o održivosti i kako se povezuje s različitim životnim područjima i poljima; upoznati principe održivog razvoja; kako bi pružili priliku za učenje među vršnjacima

Veličina grupe: do 30

Trajanje: 60 – 90 minuta

Potrebni materijali: flipchart, flomasteri, olovke, šareni papir, štap, škare, ljepilo/traka

Opis: Započnite sesiju predstavljanjem teme održivosti i održivog razvoja, vrlo kratko objašnjavajući da postoje tri stupa održivog razvoja (**ekonomska** održivost, zaštita **okoliša** i **socijalna** jednakost). Podijelite sudionike u 3 grupe s najviše 4-6 sudionika po grupi. U slučaju da imate veću grupu, podijelite sudionike u 6 grupa; uvijek pazite da svaka grupa dobije jedan stup kao svoju temu i da svaka grupa ima isti ili sličan broj sudionika (4-6). Nakon što svaka grupa dobije svoju temu, recite im da odaberu radni prostor i dajte im materijale. Objasnite im da je njihov zadatak saznati što više o zadanom stupu i napraviti kolažni flipchart sa svim informacijama. Dajte im najmanje 30 minuta za zadatak. Nastavite s prezentacijama, osiguravajući da ostatak grupe može postavljati podpitanja. Završite raspravom.

• Što mogu učiniti? I

Ciljevi: podizanje svijesti o ekološki prihvatljivoj praksi tijekom pripreme obroka; razvijati osjećaj osobne odgovornosti u zaštiti okoliša; razviti ideje za održive prakse u vlastitom životu

Veličina grupe: do 30

Trajanje: 60 - 90

Potrebni materijali: olovke, A4 papir, časopisi iz lokalne trgovine

Opis: Sudionici su podijeljeni u grupe od po 4 osobe. Izloženi su časopisi iz lokalnih trgovina. Zadatak je isplanirati večeru za grupu od četiri osobe, koristeći proizvode viđene u časopisima. Budžet je 20 EUR. Svaka grupa predstavlja svoj izbor, a zatim slijedi rasprava. Pitanja tijekom rasprave povezana su s ekološkim pitanjima odabira: odakle dolaze proizvodi / uzgajaju li se lokalno / može li se pakiranje proizvoda reciklirati; itd.

Napomene: Ovu aktivnost moguće je provesti dajući priliku sudionicima da skuhanu večeru za cijelu grupu na temelju pripremljenog jelovnika.

• Što mogu učiniti? II

Ciljevi: razviti vještine kreativnog razmišljanja, promicati aktivno sudjelovanje, promicati digitalne alate, razviti / poboljšati digitalne vještine

Veličina grupe: do 30

Trajanje: 120 minuta

Potrebni materijali: flipchart, markeri, olovke, papiri, kamera/telefon, laptop(i)

Opis: Započnite sesiju sažetkom dana (u smislu naučenih definicija) ili, u slučaju da to provodite kao jednu aktivnost, počnite razmišljanjem o različitim načinima na koje svatko od nas može smanjiti štetan utjecaj na okoliš i / ili osigurati održivost. Nakon što ste dobili dovoljno ideja, recite svakom sudioniku da izabere onu koja ga najviše privlači. Objasnite im da će njihov zadatak biti stvoriti kratke videozapise u malim grupama (može biti i TikTok video) koji prikazuju temu koju su odabrali (na primjer – koristite manje mesa; ili ponovna uporaba/prenamjena starih predmeta, itd.) Pobrinite se da svaka grupa ima potrebne alate – kameru ili telefon. Dajte savjete o uspješnoj izradi videa. Nakon grupne podjele sudionicima se daje flipchart kako bi napravili video scenarij. Recite im da podijele uloge u procesu izrade videa (snimatelj, glumci, montažeri, itd.) Osigurajte dovoljno vremena za proces planiranja, stvaranja i uređivanja. Nakon što su sve grupe izradile svoj video, počnite s prezentacijama. Dajte prostora svim sudionicima da daju povratne informacije o videozapisima. Završite ispitivanjem procesa i ishoda učenja.

Procjena i evaluacija

● Otisci stopala u parku

Ciljevi: Olakšati promicanje novih projektnih ideja i izgraditi partnerstva koja su realna i relevantna.

Veličina grupe: do 30 sudionika

Trajanje: 90 – 120 minuta

Potrebni materijali: Flash kartice za oblake riječi o Erasmusu; Papir/kartica u boji za metodu moderiranja plus markeri; Velika rola papira ili nekoliko velikih komada za svaku grupu plus crni markeri/flomasteri različite debljine; markeri u boji; Kartica u boji, markeri, šljokice, boja, spužvice za bojanje stopala, maramice za čišćenje stopala, škare, traka, glazba, papirići

Opis: 1. dio

1. Podijelite sudionike u 2 grupe.
2. Navedite nacrt programa Erasmus+ korištenjem interaktivne metode kao što su flash kartice koje sadrže sve mogućnosti u svakoj od ključnih radnji. Prijedlog: pozovite sudionike da uzmu karticu ako su bili uključeni u ovakav projekt. Ispitajte od njih što je to bilo, npr. razmjena mladih, trening, itd. Ovo je grupi pružilo priliku za učenje od strane vršnjaka. Kartice se postavljaju na zid u obliku oblaka riječi.
4. Odvojite prisutne koristeći neformalnu metodu da formirate grupe od 5/6 osoba.
5. Svaka skupina raspravlja o vrućim temama za mlade ljude na kojima strastveno rade.
6. Upotrijebite metodu moderacijske kartice kako biste izvukli prijedloge od svake grupe.
7. Dogovorite 5 ili 6 tema ovisno o broju u grupi.
8. Pozovite ih da izaberu temu koja ih najviše zanima i formiraju nove grupe kako bi mogli pogledati različite načine na koje se svaka tema može obraditi u okviru mogućnosti Erasmus+. Neka sudionici kreiraju svoje ideje za projekt/inicijativu i pruže podršku tijekom procesa.

Dio II

10. Prezentacija ideja.
11. Sudionici se ponovno udružuju iz iste organizacije.
12. Šeću parkom kako bi razgovarali o idejama za projekte u okviru Erasmus+
13. Vani, ako je moguće, pripremaju 'otiske stopala', bilo s karticama u boji i obiljem drugih materijala za umjetnost i rukotvorine ili slikaju na svojim stopalima prikladnim bojama i prave vlastite otiske stopala. Po jedan za svaku projektnu ideju.
14. Lijeva noga prikazuje njihovo ime, organizaciju, državu, e-mail, Skype, Facebook, web stranicu. Desna noga sadrži njihovu vrstu prijedloga projekta, npr. razmjena mladih, trening i tema, npr. Rodna ravnopravnost, zaštita okoliša i na kraju zahtjev koga ili što tražite, npr. 4 programske zemlje, partner iz Španjolske, 12 sudionika.
15. Postavite otiske stopala na stazu i učvrstite ih trakom kako biste stvorili trag.

16. Pozovite grupu da slijedi tragove i pronađe partnere/projekte.

17. Ako su zainteresirani za suradnju, ispune samoljepljivu ceduljicu sa svojim imenom, državom, organizacijom i kontakt podacima i stave je na otisak stopala.

● Intervju za učenje

Ciljevi: Podići svijest i razmisliti o vlastitom učenju; Dijeliti i razmjenjivati iskustva učenja; istraživanje o budućem učenju

Veličina grupe: 6-40

Trajanje: 90 – 120 minuta

Potrebni materijali: vodič za intervju za sve sudionike, papir i olovke za pisanje; Flipchart papir (jedan list po sudioniku); Markeri

Opis: Sudionici se upoznaju s ciljevima vježbe i svaki dobiva primjerak vodiča za intervju. Objasnite da se ne moraju koristiti sva pitanja u vodiču. Pitanja su tu da pomognu anketaru i da ponude ideje za daljnja pitanja, ako su potrebna. Na njih treba gledati kao na izvor inspiracije. Ispitivač može dodati druga pitanja. Glavni cilj intervjuja je pomoći ispitanicima da razmisle o svom učenju. Podijelite grupu u manje grupe od po troje. Postoje tri različite uloge: voditelj intervjuja, ispitanik i reporter. Tijekom vježbe uloge će se mijenjati i svatko će probati svaku. Novinar zapisuje glavne ideje intervjuja, ali tako da izvještaj ima smisla drugima koji ga kasnije čitaju. Jedan intervju traje najmanje 20 minuta. Izvještaji o intervjuima dostupni su cijeloj grupi (npr. na tablama na zidu, svrstani u dnevnik, itd.).

Na kraju tri intervjuja, u malim grupama od troje održava se kratak razgovor:

- Kako ste doživjeli različite uloge?
- Što je bilo iznenađujuće?

U većoj skupini mogu se postaviti sljedeća pitanja:

- Kako je bilo biti na intervjuu?
- Kakav je bio intervju?
- Kako je bilo izvještavati o tome?
- Što ste saznali o vlastitom učenju?
- Što ste saznali o učenju drugih?
- Koje su bile iznenađujuće razlike ili sličnosti?
- Jeste li dobili ideje za buduće učenje? Drugi načini, metode itd.?
- Kako vam je vježba pomogla?

Napomene: Razgovor za učenje često dovodi do vrlo osobnih razgovora. Govoriti o svom učenju vrlo je slično razgovoru o sebi. U nekim bi grupama moglo biti dobro upozoriti sudionike na to prije početka intervjuja. Ova im svijest može pomoći da donesu svjesne odluke tijekom intervjuja. U isto vrijeme, ovaj osobni element također je jedna od prednosti metode. Potiče se osobno promišljanje. Izvješća s intervjuja vrijedni su dokumenti. Ako se dijele s grupom, to će nastaviti raspravu. Također, to će

omogućiti sudionicima da nastave razgovarati s ljudima koji nisu bili u njihovoj maloj grupi. Kasnije u procesu, intervjui se mogu ponoviti da se vidi kako su se perspektive promijenile.

- **Torta za ocjenjivanje**

Ciljevi: Procijeniti osjećaje sudionika u vezi s različitim elementima i horizontalnim dimenzijama treninga, dobiti povratne informacije o različitim dijelovima treninga; kako bi se utvrdilo što je bilo dobro, a što ne tako dobro.

Veličina grupe: bilo koja

Trajanje: 20 minuta

Potreban materijal: Nacrtna i šarena torta s 8 različitih kriški s ispisanim elementima; Markeri za svakog sudionika

Opis: Zamolite sudionike da markerom stave oznake ili simbole na nacrtanu tortu. Tortu treba podijeliti u 8 područja koja odgovaraju sljedećim elementima: grupna dinamika; hrana, smještaj i atmosfera; tehnike, sadržaji i metode koje se koriste; program općenito; odnos sudionik-tim; ravnoteža između radnog vremena i slobodnog vremena; osobni doprinos te treneri. Ova metoda daje koristan vizualni pregled evaluacije sudionika na različitim elementima u programu. Kriške se mogu podijeliti u četiri područja od sredine prema van, a svako područje nosi određeni broj. Centar: 12; ostali su 8, 4 i 1. Ovo može dati brojčanu ocjenu za konačno izvješće. Ne dopustite sudionicima da idu i stavljaju ocjene svi u isto vrijeme; učinite to jedan po jedan inače će biti kaotično.

